

~
Ћ

Лингвистичка секција

Гимназија „Свети Сава“, Пожега
школска 2016/2017. година

Порекло топонима ариљског и
косјерићког краја

Самогласничке асоцијације

Атрибути у текстовима различитих
функционалних стилова

Сачувајмо од заборава!

Савремени српски речник

Германизми у српском језику

Честе грешке у писању

ЛИСТ УЧЕНИКА ЛИНГВИСТИЧКЕ СЕКЦИЈЕ ГИМНАЗИЈЕ „СВЕТИ САВА“

Директор

Владан Недељковић

Редакција

Ана Весовић IV₂

Анастасија Димитријевић IV₁

Ивана Нешовановић III₂

Марија Дивљаковић III₂

Андреа Бојовић III₂

Кристина Вајовић III₂

Тина Миловановић II₁

Вања Саватијевић II₁

Милица Јеверичић I₁

Марија Јеверичић, професор

Лектор

Марија Јеверичић, професор

Техничко уређење и припрема за штампу

Никола Лукић III₁

Фотографије

Тина Миловановић II₁

Вања Саватијевић II₁

Захваљујемо се на сарадњи

Весни Крстонић, професору енглеског језика

Моники Јовићевић, професору немачког језика

Ивани Јовановић, професору шпанског језика

Душици Танасковић, професору италијанског језика

мр Александри Гордић, професору ликовне културе

свим ученицима школе који су својом подршком помогли наш рад

Штампа

Millenium, Пожега

Тираж

100

САДРЖАЈ

Порекло топонима ариљског и косјерићког краја	4
Самогласничке асоцијације	10
Атрибути у текстовима различитих функционалних стилова	21
Сачувајмо од заборава!	36
Савремени српски речник	38
Германизми у српском језику	41
Честе грешке у говору и писању	42

Топоними ариљског и косјерићког краја

Да ли сте се икада запитали како је место у ком боравите добило назив? Обрва, Бзовик, Тврдељ, Личје, Валакоње, Мозгово, Врагочаница, Врмца, Попучке, Љубиш, Ба, Брњица - само су нека од имена многобројних села у Србији. Порекло назива многих села веома је тешко докучити. Становништво које је сада ту насељено прихватило је тај назив, а веома је мали број оних који знају одакле уопште тај назив потиче, тј. по чему су њихова места добила име. Такође, мало је оних који познају историју места у ком бораве, њихов настанак и развој кроз историју. Сва та незаинтересованост потиче управо из веома слабог образовања људи, који све чешће прихватају ствари онакве какве су, не покушавајући нешто да промене.

Оваква имена места називају се топонимима. Дакле, топоними представљају усвојена имена насељених места и осталих географских појмова. Најчешће се сврставају у три групе:

еконими или ојконими- имена насељених места: Ужице, Пожега, Ариље, Косјерић

ороними- имена планина, брда: Авала, Цер, Попово поље

хидроними-имена вода, река, језера: Атлантук, Дунав, Власинско језеро

У свом раду бавила сам се пореклом топонима ариљског и косјерићког краја. Претходне године наша секција је истраживала порекло топонима пожешког и драгачевског краја. Пошто нашу школу похађају ученици из Ариља, Лучана, Косјерића и Пожеге одлучила сам се да ове године истражим порекло топонима градских насеља Ариља и Косјерића као и порекло топонима насељених места у њиховој околини.

Топоними Ариља

Ариље

Ариље се налази у долини реке Моравице, поред самог ушћа Рзава у Моравицу. Географски положај који је одређен двома рекама и плодним земљиштем био је погодан услов за настањивање. Ариље се у прошлости не помиње као место, већ само као црква посвећена Светом Ахилију. Топоним Ариља везан је за културно-историјски споменик и властито име Светог Ахилија. Настао је, као и већина у овом крају, као изведен присвојни придев од властитог имена: А/х/ил+је, а место настало губљењем сугласника „х“ попуњено је сонантом „р“.

Бјелуша

Бјелуша се налази око горњег тока Малог Рзава. Порекло овог топонима може се тумачити према јекавској варијанти властитог имена Белуш, али је име овог села могло настати и од основе бјел-врста храста које представља доминантно растиње у шумској заједници овог села или свето дрво које служи за окупљање и проповед.

Према речнику САНУ, топоним је могао настати и од речи бјло што представља широк и заобљен планински гробен, тј. онај део планине где се стране састају и ту настаје побиле, венац или било. Ово тумачење узима се као могуће услед сеоског терена-село пуно бјла.

Богојевићи

Богојевићи се налазе у ариљском проширењу са леве стране Мораве, до Ариља. Топоним овог места је патронимског карактера, а антропоним Богоје изведен је од корена бог + оје и веома је стар и садржи се у многим изворима какав је и Дипломатар, збирка докумената српских владара од 12. века до 1322. године, како је у речнику М. Грковића.

Бреково

Бреково се налази у окуци Малог Рзава, до села Добрача, које га одваја од Моравице. Назив овог села тумачи се по бректању оваца када се сите враћају са паше. У самој основи назива је реч брек од лат.brассо-ловачки пас или брека које је од корена бречати: а)глас од звона и б)вика. Постоји и друга могућност, а то је да топоним има карактер антропонима, односно, да је од мушког имена Брен+ко (од Обрен), према М. Грковићу.

Вигоште

Вигоште се налазе поред леве обале Моравице с јужне стране Ариља. Према Дефтеру, сматра се да је ово село некада имало функцију да чува кланце Преканац, Јасеницу и Маглич. У Бугарском етимолошком речнику налази се: вигла-далекогледна утврда, из грчког „караулина

будка“ од латинског *vigilia* што значи стража. А код Скока вигови су замке за хватање птица, омче, оштрице.

Вирово

Вирово је село које се налази са десне стране Моравице, а низводно од Церове. Сматра се да се овај назив села просто наметнуо сам од себе. Река Моравица на самом уласку у пожешку котлину праву окуку иза које прави највеће вирове у свом кориту. То је народ назвао Прошјек или Вироштак, а по вировима у Морави читаво насеље у том делу реке названо је Вирово.

Висока

Висока се налази на крајњем југозападу општине Ариље, уз Рзав и дубоко у масиву Златибора. По народном тумачењу, село има такав назив, јер је близу Виса, а када се попнеш на Вис, са тзв. места Жижовина види се све до Авале.

Вис-је свесловенска и прасловенска реч која означава планински врх који је нешто виши од околних места.

Вране

Село Вране налази се на левој долиној страни Рзава. По легенди коју је испричала Милена Кравидић, Вране су добиле назив по војсци која је била у враним униформама, по чијем је изгледу и само село добило име. Свештеник Ј. Поњавић сећа се из младости велике колоније врана у шевељским стенама поред Рзава на тзв. Застиионици, притом указујући да су ове птице у прошлости биле неизоставни део пејзажа ариљских села.

Врана је црна птица, а вран значи мрк. Код Скока вран, врана јесте придев који се јавља углавном у презименима. Према овоме, топоним у основи има стару словенску реч.

Грдовићи

Ово село се налази у суседству места Ариље, са његове северозападне стране. По легенди, ово село је до Косовског боја имало назив Љепојевићи, а после боја названо је Грдовићи због тога што је из једне куће у бој отишло деветоро браће и ниједан се није вратио. Саму основу топонима чини име Грд које је створено са намером да се дете на тај начин, преко имена, заштити од мрачних сила.

Гривска

За ово село сматра се да је најлепше и најпитомије. По легенди, ово село добило је назив по Гриви Турчину, па отуда гривска. М. Грковић у свом речнику наводи да властито име Гривно постоји, према женском Гривна као старо име. Поред ових, постоји и хидроним Гривштаница који би могао да буде управо основа овог топонима.

Добраче

Добраче су село које се налази у сливу реке Пањице на истоку до Даријевића реке. У речнику М. Грковића наводи се да је властито име Добрача-изведено од Добр(а)+ача, постојало као име словенског порекла. А сам топоним јесте поименичен присвојни придев. Такође, име овог села могло је настати и по подручјима плодног тла што представља праву реткост, па је по тој земљи „добрачи“ магао да настане и сам топоним овог места.

Драгојевац

Драгојевац се налази у долини реке Моравице са њене десне стране. У самом селу нема података о томе како је село добило назив, али је порекло овог топонима словенског карактера, од корена драг+оје које сачињава властито име.

Крушчица

Место Крушчица налази се на линији запад-исток између Гривске и Сирогојна, а на линији север-југ између Северова и Брекова. Сматра се да је сама Крушчица назив добила по крушкама којих је било пуно у овом селу. Ту је било и крушака које су имале пречник од око једног метра, а према легенди крушке су садили они који су преживели на Косову. По предању, они су садили ову биљку како би одагнали демона смрти помоћу овог дрвета.

Латвица

Латвица је насеље које се налази са леве стране Мораве, између Богојевића и Ступчевића. Сам топоним овог села сврстава се у топониме постале од властитог имена Латко од Влатко. С обзиром на то да су насеља поред Мораве у овом крају у прошлости имала стратегијски значај, као могућа основа топонима јавља се и реч латов што означава царинског надзорника, према мађарском *lato*-надзиратељ, онај који надгледа царину и превоз.

Миросаљци

Миросаљци су село које се налази у долини реке Моравице, а са десне стране наспрам Латвице. Топоним овог села има антропонимијско порекло, а доказ за то налази се у Речнику ЈАЗУ. Само име постало је од придева Миросаљ (уместо Мирослав), а иначе, према М. Ђрковићу, Мирослав је антропоним који је широко распрострањен.

Поглед

Село Поглед налази се поред Ариља, на падинама планине Клокоч. Према легенди, Поглед је брдо више манастира Ариља, са којег кажу да је краљ Симеун са својом пратњом разгледао где ће поставити темељ Ариљу. А када су увече угледали ватру на месту где се Рзав улива у Мораву, то место су одабрали за саму цркву.

Радован Ђирковић, мештанин Погледа испричао је још две легенде о настанку имена Поглед. Поглед је назив за село, а брдо је Клокоч. Ово брдо названо је најгоре Поглед по женама које су излазиле на брдо погледајући повратак ратника с Косова. Место са кога су погледале старца Стојадина и његове витезове названо је Поглед. Друга легенда везује се за аустро-угарски рат 1738. године. Тада Турци пред аустријском војском и српским граничарима напусте Ариље, али претходно минирају манастир. Онда се попну на Клокоч и стану да осматре како црква гори, али је неко од предака стигао до цркве и спасао је. Место са кога су Турци гледали названо је Поглед. Не зна се тачно када је насеље добило име поглед, а брдо Клокоч.

Радобуђа

Радобуђа се налази у међуречју Малог и Великог Рзава. Сматра се да је топоним овог села настао од властитог имена Радобуд-сложено име од словенских основа, тако да име овог села представља присвојни придев од личног имена Радобуд.

Радошево (Чичкова)

Ово село налази се између два Рзава на кречњачкој висоравни коју пресеца долина. Први писани помен Чичкове је у Дефтеру из 1525. године. Чичкова се од 7. јула 1951. зове именом Радошево. Топоним Радошево настао је од властитог имена Радош, а по познатом партизану из овог села,

Радошу Бојовићу, који је 7. јула 1953. проглашен за народног хероја. Првобитни назив Чичкова није се у потпуности изгубио, већ се задржао у говору старијег становништва, али и као ново име некадашњег засеока Борје.

Северово

Северово се налази западно од Ариља, а у окуци великог Рзава. Према Скоку придев сив има више изведеница: на -ац, сивац-, сед човек, на -ан, сиван-, животиња сиве длаке, на -чац, сивчац-, сиви голуб. Сматра се да сам топоним Северово своју основу има у некој од ових речи, али се временом променио у тежњи за конкретизацијом самог имена села.

Ипак, као најједноставније објашњење настанка имена овог села јесте да је име настало по властитом имену Север, али у речнику Милице Ђрковић нема таквих доказа.

Ступчевићи

Ово село налази се на левој страни Мораве, а низводно од манастирске клисуре наспрам Трешњевице. Топоним овог села је патронимског карактера и потиче од речи „ваљаоница, ваљарица, ступа“, а према Скоку топоним представља свесловесну посуђеницу из Немачког. Данас се зна да је Ступачко врело покретало више воденица, а воденице изграђене на јаким врелима често су као узгредну делатност имале и ваљарице, ступе помоћу којег се ваљало сукно. Отуда потиче презиме Ваљаревићи, одн. Ступчевићи према којима је село и добило име.

Трешњевица

Трешњевица је село које се налази са десне стране Моравице, а низводно од манастирске клисуре. Овај топоним је фитонимског карактера што је чест случај код осталих локалитета (Ораховац, Дивљака, Шљивовица).

Церова

Церова се налази на северозападним падинама планине Голубац, које се уклапају у долину реке Моравице. Према Скоку топоним овог села заснива се на фитониму- имену биљке. Цер- као врста дуба, храста, поименичен придев на -ов у женском роду- Церова.

Топоними општине Косјерић

Бјелоперица

Бјелоперица се налази источно од Тубића, а јужно од Субјела и са обе стране Скрапежа. Код П.Скока налази се сложеница бјелолист-*flagoverbascumthapsus* која је везана са другом сложеницом бјелоперка- *saponariaofficinalis*. У преводу, ове две речи означавају биљку која налази на папрат, коров, ниско растиње које чини одређене површине непроходним. С обзиром на то да се ово село простире са обе стране Скрапежа, могуће је да је сама долина реке била обрасла оваквим шибљем са листовима у облику пера одакле потиче и сам назив бјелоперка. То је било обележје читавог локалитета, па је и сам топоним настао од овог имена.

Брајковићи

Ово село налази се у северном делу косјерићке котлине. Топоним овог места је патронимског карактера, односно, чува у себи спомен неке угледне породице. У његовој основи је антропоним Брајко, старо српско име. Етимолошки, топоним је изведен од имнице брат у хипокористичком значењу: брат-брајо-брајко. Ово име се данас ретко користи као властито, а чешће је у употреби као начин обраћања људима.

Варда

Топоним овог места старији је од насеља као административне јединице. Варда је као планинска коса са својим положајем представљала значајну стратегијску тачку одакле и потиче њен назив. У речницима се реч варда тумачи као стража. Ова реч је и у непосредној вези са италијанским глаголом *gvardare*, чији императив гласи *gvarda*, *varda* у значењу пази се, гледај. Према томе, ово село је место где се некада налазила нека стража, одакле су се надгледали царски друмови и пратио промет на њих.

Галовићи

Галовићи се простиру од Бањице до Сувог Врела на Вучјој гори, односно, са обе стране реке Скрапеж. Топоним овог места настао је на основу тумачења топонима Гаочић у општини Бајина Башта, тј, на основу *gao*, *gali*-црн, црни,

односно *galov*-гарав, или галова као име црној крави.

Годечево

Годечево је једино село у општини које није у сливном подручју реке Скрапеж, а налази се у горњем току реке Рогачице. Топоним овог села је патронимског карактера па је могућа претпоставка да је само ово име селу дошло од имена породице која се у новије време истакла у економском и друштвеном смислу. У самој основи је антропоним *Годеч*, старо српско име, које је било заступљено у писаним изворима 15-18. века. Прасловенска основа *год* доводи се у везу са глаголом који има значење угодити. У нашем језику именице изведене суфиксом -*еч* означавају средство или вршиоца радње онога што се казује главном радњом.

Годљево

Годљево се налази у долини реке Скрапеж и простире се од Јефтића до Решића. Основа топонима је у властитом имену Годо, Гогеслав, Годоје од кога је системом попридевљавања настао сам топоним.

Полошница

Ово село налази се између Годљева и Руде Букве у долини реке Полошнице. Подељено је на Горњу и Доњу Полошницу. Село је најпре уписано као Полшко, тј. Полашкова. У првом имену уочавамо основу -*лег*, од глагола лећи. Потиче од прасловенске основе *лег* у превоју *лог*, а одатле *лога* што значи лежање, место где се лежи, а уз префикс *по+лог-* *полог* у значењу полегло жито. Река Полошница, будући да је планински водоток, склона је изливању из свог корита у летњем периоду услед чега би плавила плодно земљиште у својој долини, стварала пологе у ливадама и тако добила своје име које се пренело и на насеље на њеним обалама.

Дреновци

Дреновци се простиру по странама планинске греде која повезује Повлен, Букове и Маљен. Овај топоним је патронимског карактера, а настао је од властитог имена Дренко. То је заштитно име изведено од именице *дрен* као ознаке за дрво које је у народу симбол снаге и здравља.

Дубница

Село Дубница захвата северне делове косјерићке котлине. Топоним овог села настао је од фитонимске основе дуб у значењу храст, дрво, шума. Отуда име Дубница према дубник, грмик.

Косјерићи

Село Косјерићи налази се између Дрмановине, Града и Црнокосе, а са десне стране Скрапежа. Топоним је патронимског облика и односи се на досељенике који су населили овај простор. Имају две варијанте: словенски досељеници са простора Карпата који су се зауставили на Косову најпре, а касније се и поделили на две групе од којих је једна отишла ка Дурмитору у Црној Гори, а друга населила ове просторе, а друга каже да је први досељеник био неки Антоније Косјерац па отуда овај топоним. Постоји и метафоричко порекло овог топонима које каже да реч **косер** означава упорито, напетог и оштрог човека.

Маковиште

Маковиште је планинско село које је познато по оштрој клими, кречњачкој подлози и пространим пашњацима. Топоним овог села је фитонимског карактера и означава место где је пре растао мак. У истом извору се под одредницом МАК наводи да је то прасловенска реч. Постоје две врсте мака-дивљи и планински, па би Маковиште могло да буде терен на коме су расле ове некултивисане врсте мака на шта као могућност упућује тле овог насеља.

Мионица

Мионица се простира између Субјела и Ражане. Ако се пође од глагола **мити**, **умивати**, **прати** и од њему сродне именице мило што значи сапун и других изведеница на **-ало**, **-мивало** – **умиваоница**, на **-лиште**, **мивалиште** долазимо до речи **милница** > **мионица**, у значењу перило. У Речнику ЈАЗУ налазимо такође одредницу **мил** што је ознака за плитко песковито место. Дакле Мионица је плитко и песковито место на реци где је некада читава околина прала рубље, лужила пређу и то име је касније проширено на читаво насеље.

Мрчићи

Мрчићи се простиру на источним падинама ражанске котлине према Буковима. У речнику М.

Грковић налази се властито име Мркић уз напомену да су имена са основом мрк заштитничког карактера, као Мргуд, Мрђан и слично. Име је врло старо. Према овоме, овај топоним је још један који је патронимског карактера који су карактеристични за овај крај.

Мушићи

Ово село се налази поред десне стране реке Градње и простира се све до планине Маљен. Топоним овог села је, такође, патронимског карактера. У речнику М. Грковић налази се властито име Муша настало од имена Мутимир. Име је старо, па стога ово насеље није ни било уписано у турске тефтере.

Парамун

Парамун је село које се налази испод планине Повлен. Према легенди село је добило име по манастиру. У речнику ЈАЗУ, парамун је стража, стражара из грчког. Љ. Павловић додаје могућноста да је парамун стражар који је обезбеђивао и чувао грађевине сакралног карактера. Тако би предање о Светом Парамуну могло да се прихвати по народној етимологији.

Радановци

Село се налази јужно од планине Остреш између Таора на западу и Дреноваца на истоку. По усменом предању насеље је добило име по старим радионицама, радњама где се прерађивала руда. Облик овог топонима упућује на антропонимски корен Радан. У речнику ЈАЗУ уз одредницу радан стоји да је то исто што и радостан, весео. Тиме је изражена истина да је рад за човека извор осећања вредности и радости.

Ражана

Ражана је типично друмско насеље које у административном погледу не постоји, већ само у народном именовању. Према народном предању овде се у прошлости обављала размена поште из Ваљева за Ужице јер је ту и средокраћа пута. На месту размене поштански коњи су рзали једни на друге по чему је место добило назив Ржана. Друго предање говори да је назив места настао услед гајења ражи, а треће опет упућује на ханиште које је непобитно овде постојало у коме су се пекли брави на ражњу. Најприхватљивије је друго тумачење.

Росићи

Росићи се налазе западно и јужно од Дивчибара, у подножју планине Маљен. Топоним овог села је, такође, патронимског карактера и настао је од властитог женског имена Роса, скраћено од Роксанда, Миросанда.

Руда Буква

Ово село налази се у северозападном делу општине Косјерић. Руд, Рудина, Руда Буква три су могуће основе овог топонима. Корен је у придеву руд, густ, чврст, кудрав, који се по значењу укршта са придевом црвенкаст. Рудина, у метафоричком значењу брежуљкаста земља, односно, утрина, поље, мека земља, а у бугарском планинско пасиште- све ово иде према трави која асоцира на рудну вуну. Према Љ. Павловићу, онда би било рудина на сред села, у чијем се центру још налазила и буква, као репрезентативно дрво, па отуда и овај назив.

Сеча Река

Ово село се налази у долини Сече реке и то у њеном доњем току па узводно до падина Јелове горе. Порекло овог топонима дато је у усменом предању, по коме су ту посечени неки Турци. Друга тумачења кажу да је назив овом селу дошао од чињенице да се ту секу две реке што је прихватљивије. Ипак се чини да је за релевантнији хидроним Сјечица, мала планинска река које је увек хладна па отуда Сеча река, као метафора.

Скакавци

Ово село се налази у подножју скакавачких ридова и голеша, а између Росића и Мионице. Порекло овог топонима објаснио је Љ. Павловић наводећи да се у средини села, дубоко увучено у ридове налази пун поток слапова и велики водопад, звани Скакавци. Ово је, дакле, метафорички назив хидронимског карактера који има глаголску основу скака- која је суфиксима поименичена.

Стојићи

Село се налази између Ражанске и Стојића реке. Топоним овог села настао је од антропонима Стој, Стојка, Стојан, Стојић, Стојана, јер се за осниваче села сматрају Стојан и мајка Стоја који су ове просторе први населили.

Субјел

Ово село се налази на падинама истоимене

планине ,између Мионице на северу, Бјелоперице и Тубића на југу, Шеврљуга на западу и Мушића на истоку. Субјел је један фитопоним који је настао као сложеница од придева сух и именице бјел-врста храста. Сух и бјел односно су бјел је био као карактеристичан објекат на видiku овог насеља од кога је касније настала једна реч.

Тубићи

Тубићи се налазе јужно од Косјерића, у долини Скрапежа. Реч туба се у речнику Милице Грковић наводи као женско име из западних крајева Босне, али се у речнику ЈАЗУ налази као Челник- Туба. Реч туба има више тумачења: тешка секира којом се цепају дрва, трупа, тубаста из чега следи да је властито име настало као метафора.

Цикоте

Цикоте се налазе југоисточно од Сече Реке. Сматра се да је топоним потекао од речи *цикота*- што је назив за воденички камен. Сам назив је метафоричног порекла, од глагола *цичати*- цивилети дати од себе глас.

Шеврљуге

Ово село налази се између Косјерића и Субјела. Село је равно, а некада стално у ритовима и препуно птица. Управо од овог барског терена потиче и сам топоним према имену ритске птице шеврљуге чији је хипокористик шева-птица за коју се каже да доноси несрећу и смрт.

Читајући о топонимима читаве Србије, ова тема ми се јавила као веома занимљива. Одувек ме је интересовало на који су то начин дата многа имена, а посебно имена појединих места у мојој близини, јер као што би рекао О. Д. Пирх:

„И у тами је Србија задахнута животом што имена места готово увек имају неко животно значење, а за већину места везане су приче које имају карактер басана, али пуних значаја“ (Др Илија Мисаиловић, „О пореклу топонима у жичког краја“, Титово Ужице, 1987, стр.159)

Начин настанка имена неког места најчешће нам може пружити информацију о историји становника одређеног места, њиховом веровању, флори и фауни која је заступљена у том крају, географском положају... Онако како су се људи насељавали и оно на шта их је подсећао тај предео у том тренутку, постајало је и име тог текста. ■

Ана Весовић IV₂

Самогласничке асоцијације

Инспирацију за ову анкету представљала је песма „Самогласници“, Артура Рембоа. Наиме, Рембо нам је приказао своје виђење природе и света око себе, именујући сваки самогласник свога језика неким појмом, мирисом, укусом, бојом... Применивши такву методу, односно направивши малу табелу у којој је за сваки самогласник српскога језика требало дати личну асоцијацију на неку појаву, осећање, предмет, боју, мирис, звук и догађај, анкета је извршена међу ученицима свих разреда Гимназије „Свети Сава“ из Пожеге. У даљем тексту биће приказани резултати те анкете селектирани на следећи начин:

Појава

Анализирајући низове асоцијација везане за појам појаве, дошло се до закључка да су испитаници имали у великој мери сличне асоцијације за дате самогласнике. Те је тако самогласник **А** велики број испитаника (више од 50 %) подсетио на: кишу, земљотрес, апокалипсу и алергију. Наиме, то је довело до закључка да дати самогласник, код испитаника, изазива тмурна осећања, али и у неку руку разарајућа, као и хаотично виђење света. Наравно, ту су се могли и запазити следећи појмови: муње, шетње, изласка Сунца и ветра, али у знатно мањем броју. Затим је самогласник **Е**, код испитаника, у највећем проценту, изазвао следеће асоцијације на: ветар и снег (више од 50 %), али постоји и значајан број асоцијација на: заљубљеност и конзумирање опијата, што се може повезати и са животним добом испитаника, за које су дате асоцијације карактеристичне. Следи самогласник **И**, за који је велики број испитаника рекао да их подсећа на кишу и поплаве, што самогласник **И** у овом случају повезује са елементарним непогодама везаним за воду. Знатно мањи број испитаника је дати самогласник повезао са Сунцем и неким позитивно обојеним чињеницама, што доводи до закључка да овај самогласник није баш „весео“. Затим, је самогласник **О** код испитаника изазвао следеће асоцијације на: олују и Сунце, као и на нешто позитивно и негативно, што говори да овај самогласник представља „спој неспојивога“. Последњи, али не и мање важан самогласник, био је **У** који је испитанике највише подсетио на ураган, али и на дугу, што говори о томе да је ово самогласник боја и јаких емоција.

А	Е	И	О	У
ОЛУЈА	ПОЗДРАВ	ОДМОР	ЛЕТО	РАСПУСТ
АСТМА	СНЕГ	КИША	ГРМЉАВИНА	ВЕТРОВИТОСТ
УДАРАЦ	ПАД	ИРИТАЦИЈА	КИША	ГРУБОСТ
НЕШТО НАГЛО, ИЗНЕНАДНО	ВЕДРО НЕБО	ПЛАНИНА	НЕШТО СМИРУЈУЋЕ	МРТВА ПРИРОДА
ЗВЕЗДА	ЗЕМЉОТРЕС	ВАТРОМЕТ	ЦУНАМИ	ПОПЛАВА
АЛЕРГИЈА	ЗЕМЉОТРЕС	КИША	ОЛУЈА	УРАГАН
КИША	ДУГА	СНЕГ	ГРАД	ВЕТАР
АПОКАЛИПСА	СНЕГ	ИРВАСИ	СНЕГ	УЖАС
КИША	ЗЕМЉОТРЕС	ИЊЕ	УБИСТВО	ЕРУПЦИЈА ВУЛКАНА
КИША	СНЕГ	ПОПЛАВЕ	ВЕТАР	ДУГА
ПОПЛАВЕ	СНЕГ	ДОБРОЋУДНОСТ НЕКЕ ОСОБЕ	ОБЛАЦИ	ДУГА
ВИКАЊЕ	ЕВОЛУЦИЈА	ПОПЛАВЕ	ИЗНЕНАЂЕЊЕ	УМИРАЊЕ
ПОВЕЗАНОСТ	ИЗБОР	ПРЕОКРЕТ	ПОНАВЉАЊЕ	СКРЕТАЊЕ
ПОЧЕТАК	ДИСКРЕТНОСТ	ДОБРОЋУДНОСТ	УПОЗНАВАЊЕ	СИТОСТ
АЛЕРГИЈА	НАРКОМАНИЈА	СПАВАЊЕ	ОПАСНОСТ	БУКА
ГРМЉАВИНА	ДОЗИВАЊЕ	ЗЕМЉОТРЕС	ОБЛАЧНОСТ	УРАГАН
СНЕГ	КИША	ВЕТАР	ОЛУЈА	ВЕТАР
АЛЕРГИЈА	СРЕЂА	СРЕЂА	ОЛУЈА	СРЕЂА
АЛЕРГИЈА	СТОЛИЦА	ВЕТАР	ВЕТАР	УРАГАН

АПОКАЛИПСА	ЕКСЕР	ВЕТАР	ЦУНАМИ	УРАГАН
АЛЕРГИЈА	СНЕГ	ИНФЕКЦИЈА	ВЕТАР	КИША
СНЕГ	НАРКОМАНИЈА	КИША	МАМУРЛУК	ЉУБАВ
НАРКОМАНИЈА	АЛКОХОЛИЗАМ	ТЕМПЕРАТУРА	ОЛУЈА	ГРМЉАВИНА
АМНЕЗИЈА	КИША	СНЕГ	ЧАМОТИЊА	ИЗЕНЕЋЕЊЕ
АЛЕРГИЈА	МЕРДЕВИНЕ	КИША	СНЕГ	МАГЛА
СНЕГ	МРАЗ	КИША	ОЛУЈА	ЛЕД
КИША	ДУГА	СНЕГ	МАГЛА	ЛЕД
ПАД МЕТЕОРА	ЗЕМЉОТРЕС	КИША	ГОЈАЗНОСТ	УДАР ГРОМА
СНЕГ	ИЊЕ	МРАЗ	ЛЕД	КИША
ШУМ	СВЕТЛОСТ	МУЊА	ВРЕМЕ	КИША
УРАГАН	ТОРНАДО	КИША	ОЛУЈА	ВИР
КИША	ЕПИДЕМИЈА	ИРИТАЦИЈА	ОГЛЕД	УЈЕД
КАТАКЛИЗМА	СМАК СВЕТА	КИША	ОЛУЈА	МЕЋАВА
ПОЧЕТАК	КРАЈ	НАСТАНАК	ИЗЛАЗАК СУНЦА	ОЛУЈА
ТОРНАДО	ВЕТАР	ВРУЋИНА	КИША	ЛЕТЊА КИША
КИША	ДУГА	СУНЦЕ	ЈЕЗЕРО	СЕВАЊЕ
ЗЕМЉОТРЕС	ВЕТАР	ШУМА	ЕХО	ГРМЉАВИНА
ЗЕМЉОТРЕС	КИША	ИЊЕ	СУНЦЕ	ОБЛАЧНО
СУНЦЕ	СНЕГ	СУСРЕТ	КИША	СУНЦЕ
ТАЛАС	СУНЦЕ	КИША	ОБЛАК	ВЕТАР
БОЛ	ЛОША ВЕСТ	ДОДАВАЊЕ	САН	ПСОВКА
МУЊА	БОЛЕСТ	ТРЕПЕРЕЊЕ ЗВЕЗДЕ	ВАТРА	ВЕТАР
ЛАВА	ЕРУПЦИЈА	ИЊЕ	СНЕГ	КИША
СЛАБАШАН ВЕТАР	КУЉАЊЕ ДИМА ИЗ ФАБРИКЕ	НЕКО ЧИСТО МЕСТО, БЕЗ ЉУДИ	ГРОМ	ЗРАЦИ СУНЦА КРОЗ КРОШЊЕ
КИША	СУСРЕТ	ГУЖВА	СУНЦЕ ПОСЛЕ КИШЕ	УЛАЗАК У ПРОСТОРИЈУ
АЛЕРГИЈА	ВЕТАР	ДУГА	КИША	ПОСПАНОСТ
АЛЕРГИЈА	ЗАЉУБЉЕНОСТ	ИНФЕКЦИЈА	ПОВРЕДА	УБИСТВО
ГРМЉАВИНА	КИША	ВЕТАР	ВЕСЕЉЕ	УЗБУНА
СНЕГ	КИША	ВЕТАР	МЕЋАВА	УЗБУНА
ТРЧАЊЕ	ГРМЉАВИНА	КИША	СКИЈАЊЕ	ЛУПАЊЕ
ГРМЉАВИНА	ИЗЛЕЖАВАЊЕ	СКАКАЊЕ	ОЛУЈА	ПЕЦАЊЕ
ХЛАДАН ВЕТАР	ПРОЛЕЋЕ	ВЕТАР	КИША	НЕМИРНО МОРЕ
МУЊА	ДОЗИВАЊЕ	НАБРАЈАЊЕ	ПРИЧАЊЕ	СПАВАЊЕ
ШЕТЊА	УЧЕЊЕ	ПРИЧАЊЕ	ОЛУЈА	СПАВАЊЕ
КИША	ВЕТАР	СУНЦЕ	ДВОУМЉЕЊЕ	ПРОЛЕЋЕ
КИША	МОРЕ	ДУГА	ГРМЉАВИНА	ИЗЕНЕЋЕНОСТ
ВАТРА, ПЛАМЕН	ЛЕД	ПЛЕС	НЕБЕСКИ КРУГ	ВЕТАР
АПОКАЛИПСА	ЧИШЋЕЊЕ	МУЊА	ПРАСАК	СМРТ
ИЗЛАЗАК СУНЦА	ИЗДУЖИВАЊЕ	КИША	ШИРЕЊЕ	РАСТ
ПРОЛЕЋНИ ВЕТАР	ИЗЛИВАЊЕ РЕКА	КИША	ИЗБИЈАЊЕ СУНЧЕВИХ ЗРАКА	ВИР
РАЋАЊЕ	СМРТ	МЛАДОСТ	ВЕТАР	ПРОМАЈА
КИША МЕТЕОРА	МЕЋАВА	ПЉУСАК	ВЕТАР	ГРМЉАВИНА
КИША	СНЕГ	ГРАД	ОБЛАЧНОСТ	СУНЧАНО
ПРОЛЕЋЕ	ЈАК ВЕТАР	КИША	ОЛУЈА	ГРМЉАВИНА
КИША	СНЕГ	ГРМЉАВИНА	СУНЧАНО	ОБЛАЧНОСТ

Осећање

Анализирајући низове асоцијација везане за појам осећања, дошло се до следећих закључака. Наиме, самогласник **А** је, у овом случају, испитанике у највећем броју асоцирао на бол, али и тугу, а у незнатном броју на љубав и срећу. Оваква статистика приказала је да је дати самогласник, самогласник бола и негативно обојених емоција, али и да разлике међу људима свакако постоје, те је неке, пак подсетио на лепа осећања. Затим је самогласник **Е**, код испитаника изазвао, ако би се могло рећи, најпозитивније обојена осећања попут радости односно среће, пријатности, стања блаженства и еуфорије. И наравно, као и у претходном случају, није мањкало ни оних који мисле супротно у односу на већину и који су овај самогласник поистоветили са тугом, бесом и страхом. Следи самогласник **И**, за који се може рећи да се, у највећем броју случајева, приказао, како рече један од испитаника, иронично. Такође, је испитанике потпуно разделио на оне које је подсетио на најсветлија осећања, али и на најтамнија, те су се са једне стране нашли: срећа, енергија, љубав, радозналост, док су са друге били постављени: туга, депресија, мржња, равнодушност. Након њега, је уследио самогласник **О** за који је скоро 80 % испитаника изјавило да их асоцира на стрепњу односно страх или на велику неизвесност, али и на нешто што их је изненада погодило, можда баш као и ова анкета, и изазвало бујицу осећања и расположења. И последњи самогласник је, наравно **У**. Он се овде показао као самогласник пријатности и љубави. Мада ни у овом случају, анкетирани нису били истих размишљања.

А	Е	И	О	У
СТРАСТ	ТУГА	УЗБУЂЕЊЕ	ЗАЧУЋЕНОСТ	СРЕЋА
СРЕЋА	САМОЋА	ТУГА	ЗБУЊЕНОСТ	ДОСАДА
БОЛ	ТУГА	ДЕПРЕСИЈА	РАДОСТ	СРЕЋА
СРЕЋА	ГАЂЕЊЕ	БЕС	СТРАХ	ТУГА
БЛАЖЕНСТВО	ДОСАДА	СРЕЋА	ТУГА	БОЛ
СПОКОЈ	БЕС	СМИРЕНОСТ	УЗНЕМИРЕНОСТ	УСХИЂЕЊЕ
БОЛ	ЖЕЂ	ВЕСЕЉЕ	ИЗЕНАЂЕНОСТ	БОЛ
СМИРЕНОСТ	ЕНТУЗИЈАЗАМ	ИРОНИЈА	ЗАБРИНУТОСТ	ИЗЕНАЂЕЊЕ
СТРАСТ	ХЛАДНОЋЕ	НЕЖНОСТ	СПОКОЈ	НЕМИР
БОЛ	СТРАХ	РАДОСТ	ДУШЕВНИ НЕМИР	ДУШЕВНИ МИР
БОЛ	ПРИСЕЂАЊЕ	РАДОСТ	ИЗЕНАЂЕНОСТ	БЕС
БОЛ	ТУГА	СРЕЂЕ	ИЗЕНАЂЕНОСТИ	НЕМИР
СИГУРНОСТ	СРЕЋА	НЕЖНОСТ	БОЛ	ТУГА
СИГУРНОСТ	РАВНОДУШНОСТ	ИШЧЕКИВАЊЕ	СТРАХ	ПАТЊА
ТУГА	СРЕЋА	ТУГА	ДОСАДА	БЛАЖЕНСТВО
БОЛ	БЕС	ПАТЊА	СРЕЋА	УЗБУЂЕЊЕ
СРЕЋА	ТУГА	БЕС	УЗБУЂЕНОСТ	ПАТЊА
ЉУБАВ	МРЖЊА	СТРАХ	СРЕЋА	БЕС
ТУГА	СРЕЋА	САМОЋА	БОЛ	ОДУШЕВЉЕЊЕ
БОЛ	СРЕЋА	НЕСИГУРНОСТ	РАДОСТ	ТУГА
СВРАБ	ЕУФОРИЈА	ТУГА	ЉУТЊА	ГАЂЕЊЕ
ИЗЕНАЂЕНОСТ	СРЕЋА	РАДОЗНАЛОСТ	ТУГА	БЕС
СЕПАРАЦИЈА	НАИЛАСКА НА НЕШТО	ИШЧЕКИВАЊЕ	ТУГА	ДУБИНА
МИР	РАДОСТ	НЕКА ТЕСКОБА	МЕЛАНХОЛИЈА	НЕМИР
СРЕЋА	ЖАЉЕЊЕ	САМОЋА	НАДАЊЕ	РАДОСТ
БОЛ	ИЗЕНАЂЕЊЕ	ЉУБАВ	ПОРАЖЕНОСТ	РАДОСТ
ОПТИМИЗАМ	ИЗЕНАЂЕЊЕ	ТУГА	СРЕЋА	НЕРВОЗА
ТУГА	СРЕЋА	ИНТИМНОСТ	ИЗЕНАЂЕЊЕ	ПРИЈАТНОСТ
СРЕЋА	БОЛ	ИЗЕНАЂЕЊЕ	УМОР	ЗАЉУБЉЕНОСТ

ТУГА	СТРАХ	ОЧЕКИВАЊЕ	ТОПЛОТА	СЕТА
ЉУТЊА	ДОСАДА	УСХИЋЕЊЕ	ТУГА	ПОНОС
ДЕПРЕСИЈА	БЛАЖЕНСТВО, СПОКОЈ	СРЕЋА	МОНОТОНОСТ	НЕСТРПЉИВОСТ
ТУГА	ЉУБАВ	РАВНОДУШНО		
СТ	СТРЕПЊА	УЗБУЂЕЊЕ		
ТУГА	РАВНОДУШНОСТ	РАДОЗНАЛОСТ	ИЗНЕНАЂЕЊЕ	ОДУШЕВЉЕЊЕ
ТУГА	РАВНОДУШНОСТ	РАДОЗНАЛОСТ	ИЗНЕНАЂЕЊЕ	ОДУШЕВЉЕЊЕ
БОЛ	СРЕЋА	ТУГА	УСХИЋЕНОСТ	ТУГА
СИГУРНОСТ	УЗВИШЕНОСТ	ИСПУЊЕНОСТ	ОПУШТЕНОСТ	ЖИВОСТ
БОЛ	МАМУРЛУК	ЉУБАВ	МУКА	ХРАБРОСТ
СТРАХ	ОЛАКШАЊЕ	СРЕЋА	ЗАПРЕПАШЋЕЊЕ	ЧУЂЕЊЕ
ЉУБАВ	ЉУБОМОРА	ЗЛОБА	МРЖЊА	СРЕЋА
ЉУБАВ	МРЖЊА	БЕС	ИЗНЕНАЂЕНОСТ	СРЕЋА
ЉУБАВ	ЗАЉУБЉЕНОСТ	БЕС	МРЖЊА	ПРЕЗИР
АГРЕСИЈА	БЕС	ЉУБАВ	СРЕЋА	МРЖЊА
БОЛ	СРЕЋА	СРЕЋА	ИЗНЕНАЂЕЊЕ	УЗБУЂЕЊЕ
ЗАЉУБЉЕНОСТ	СРЕЋА	ТУГА	БЕС	ЉУТЊА
БОЛ	ПРИЈАТНОСТ	НЕПРИЈАТНОСТ	АГРЕСИЈА	БЕС
АГЕСИЈА	ОПУШТАЊЕ	СРЕЋА	ТУГА	ЉУБАВ
МУЧНИНА	ПРИЈАТНОСТ	НЕПРИЈАТНОСТ	ПРИЈАТНОСТ	ПРИЈАТНОСТ
АГРЕСИВНОСТ	ТУГА	ЗАЉУБЉЕНОСТ	БЕС	БОЛ
ТУГА	СРЕЋА	САОСЕЋАЊЕ	СТРАСТ	ЉУБАВ
ЉУБАВ	ЗАДОВОЋСТВО	ТУГА	МУЧНИНА	ЗАЉУБЉЕНОИСТ
АМНЕЗИЈА	ЕУФОРИЈА	СРЕЋА	МРЖЊА	ГАЂЕЊЕ
БОЛ	ЕУФОРИЈА	ТУГА	СРЕЋА	РАДОСТ
БОЛ	ЕУФОРИЈА	УМОР	СТРАХ	РАДОСТ
БОЛ	СРЕЋА	ЕНЕРГИЈА	ТУГА	РАДОСТ, ЉУБАВ
БОЛ	ЕНЕРГИЈА	ЕНЕРГИЈА	ТУГА	ЕНЕРГИЈА
ГЛАВОБОЉА	ЕГОИЗАМ	ТУГА	ПОСЕССИВНОСТ	УЗНЕМИРЕНОСТ
РАДОСТ	СРЕЋА	ИЗНЕНАЂЕЊЕ	БОЛ	МРЖЊА
ЗНАТИЖЕЉНОСТ	СТРАХ	НЕПРИЈАТНОСТ	ОСЕТЉИВОСТ	РАДОСТ

Предмет

Анализирајући низове асоцијација везане за појам предмета, дошло се до следећих закључака. Први самогласник, **А** је испитанике, у највећој мери, асоцирао на неко од превозних средстава (аутомобил, воз, авион) што се може схватити и као израз њихове жеље за распустом и путовањима, међутим, није ни мањкало оних који су још увек били расположени за рад и учење те их је дати вокал подсетио на сто, столицу, оловку, свеску и књигу. Затим је самогласник **Е**, код највећег броја испитаника изазвао помисао на ексер. У много мањем броју је био повезан са деловима рачунара попут екрана и тастатуре као и неким од геометријских тела (правоугаоник и квадрат). Након њега је уследио вокал **И** који је испитанике подсетио на иглу, али и на неке предмете из асортимана посуђа (чаша, шоља, џезва). Самогласник **О** је мисли испитаника усмерио ка облаку, иако се баш и не може рећи да је он предмет, они су га сврстали. Није ни мањкало асоцијација на прибор за писање међу којим се оловка нарочито истакла. И последњи самогласник **У**, је анкетиранике усмерио у правцу утичнице, што се можда може приписати празној батерији на њиховим телефонима, али било је и асоцијација на уређаје кућне радиности попут усисивача. Први пут у овој анкети може се извући нешто заједничко за све самогласнике, а то је да су сви асоцирали испитанике на предмете чији називи почињу њиховом маленкошћу.

Предмет

А	Е	И	О	У
ЉУЉАШКА	ТАСТАТУРА	ИГЛА	ЛОПТА	НАОЧАРЕ
ЛАМПА	ПОД	ИГЛА	ОЛОВКА	УТИЧНИЦА
РАДИЈАТОР	ЕКСЕР	ПРСТЕН	ОБУЋА	УПАЉАЧ
АУТОМОБИЛ	ЕКСЕР	ИГЛА	ОБЛАК	УЧИОНИЦА
КЊИГА	ЕКСЕР	ИГЛА	ОГЛЕДАЛО	УТИЧНИЦА
АНТЕНА	ЕКСЕР	ИГЛА	ОБЛАК	УТИЧНИЦА
АУТОМОБИЛ	ЕКСЕР	ИГЛА	ОБЛАК	СУНЦЕ
МЕРДЕВИНЕ	ЕКСЕР	ИГЛА	ОВАЛ	ВИЉУШКА
АВИОН	ЕКРАН	ИГЛА	ОГЛЕДАЛО	ЧЕШАЉ
ВОЗ	РЕКА	ИГЛА	ПРАЗНИНА	ДВОРИШТЕ
АУТОМОБИЛ	ПРАВОУГАОНИК	ЦВЕТ	ТУНЕЛ	ТРУБА
АУТОБУС	ЕКСЕР	ИГЛА	ОЛОВКА	МАГНЕТ
СТО	КАМЕРА	ОЛОВКА	ШНИР	ГУМИЦА
ЧАША	ЕКСЕР	ШОЉА	ЧАША	ЧОКОЛАДА
ОЛОВКА	ПЛАСТИКА	ЧАША	СТАКЛО	АУТОМОБИЛ
АШОВ	ЕКСЕР	ПЛИШАНИ МЕДВЕД	КОНАЦ	ЛУСТЕР
АНАНАС	ЕКСЕР	ИГЛА	САТ	СВЕСКА
КЛУПА	ЕКСЕР	ИГЛА	ТОРБА	КУЋА
НАОЧАРЕ	СВЕСКА	КЊИГА	ОЛОВКА	ТАБЛА
КЊИГА	ЕКСЕР	ИГЛА	ОПНА	УХО
АВИОН	ЕКСЕР	ЏЕЗВА	ОКВИР	УХО
АУТОМОБИЛ	ЕКСЕР	ИГЛА	ОГЛЕДАЛО	УСИСИВАЧ
ТОРБА	КЉУЧ	ОЛОВКА	СВЕСКА	ОФИНГЕР
КЊИГА	ЗАВЕСА	ИГЛА	ТОРБА	ТИГАЊ
МОТОР	ЕКСЕР	ИГЛА	ОРМАР	АУТОМОБИЛ
СТОЛИЦА	ЕКСЕР	ГУМИЦА	ХЕМИЈСКА	ОЛОВКА
СВЕСКА	ЛЕЊИР	НОВЧАНИК	ОРМАР	ОГРЛИЦА
СТО	ПОЛИЦА	ИГЛА	КРУГ	ТОБОГАН
НОЖ	КРЕВЕТ	ДРВО	КРУГ	ПАПИР
КВАКА	САТ	КАШИКА	ЧАША	МАКАЗЕ
ФРИЖИДЕР	ЕКРАН	ИКОНА	ОРМАР	УСИСИВАЧ
ВРАТА	ЕКРАН	КРЕВЕТ	ЧАША	СТО
КИШОБРАН	ЧАША	ТАЊИР	НЕКИ ИНСТРУМЕНТ	САТ
ФИЛМСКО ПЛАТНО	НОЋНИ СТОЧИЋ	СОФА	ЧАША	ЉУЉАШКА
ПРОЗОР	ЉУБИЧИЦА	КЛУПА	ЛОПТА	БИЦИКЛ
АВИОН	ПРОЗОР	МОТОР	ТРУБА	ЦЕВ
ФАРОВИ	ТРУБА	ИГЛА	СТОЛИЦА	ЧАША
РОЛЕРИ	НОЖ	НАКИТ	ТВ	ТРЧАЊЕ
АТЛАС	СВЕСКА	ШИЛЕР	ТЕЛЕФОН	ЧАША
АВИОН	КУТИЈА	ПИСМО	ЈАЈЕ	ОЛОВКА
СТО	ШАТОР	ИГЛА	ОКЛАГИЈА	ИГРАЧКА
ЗАВЕСА	СЕДЕЉКА	ОШТАР ПРЕДМЕТ	ОБЛО СЕЧИВО	ЛЕЊИРАВИОН
ЕКСЕР	ИГЛА	ОГРЛИЦА	УКОСНИЦЕ	АВИОН
ТОПЛОМЕР	ЕКСЕР	КРЕМА	ПАТИКЕ	УЖЕ
СТО	ЕКСЕР	ИГЛА	ОЛОВКА	УБРУС

РАКЕТА	МЕРДЕВИНЕ	ПЕГЛА	КРУГ	УГАО
САТ	ТАБЛА	СЛИКА	СТОЛИЦА	УТИЧНИЦА
АУТОМОБИЛ	ЕКСЕР	ИКОНА	ОЏАК	УКОСНИЦА
МЕРДЕВИНЕ	ТЕЛЕВИЗОР	ЧАЧКАЛИЦА	ЛАЖА	ВОЗ
АВИОН	СТОЛИЦА	КЛАВИР	ЖБУН	КРЕВЕТ
ОЛОВКА	ЧАША	ХАЉИНА	ЉУЉАШКА	СТО
ШЕСТАР	ВИНО	ЗУБИ	ЛОПТА	КАРМИН
АЈФЕЛОВА КУЛА	ВИЉУШКА	ПОСТЕР	ОБЛАК	УЗОРАК
СТО	ЧЕШАЉ	БУМЕРАНГ	ОБЛАК	ФИГАРО
КАПА	КРЕВЕТ	ВРТЕШКА	РУПА	ТОБОГАН
АВИОН	ЕКСЕР	ИГЛА	ОРМАН	УШТИПАК
КРЕВЕТ	ЧЕСМА	ЧЕКИЋ	КВАКА	КРСТ
СЛИКА	СТОЛИЦА	ИГЛА	ЛОПТА	КУТИЈА
СТОЛИЦА	ШРАФЦИГЕР	ИГЛА	СТО	КЛУПА

Боја

Анализирајући низове асоцијација везане за појам боје, дошло се до следећих закључака. Самогласник **А** је испитанике у највећем броју асоцирао на плаву и црвену боју, што можда говори о томе да их овај самогласник везује за нешто устаљено. Затим, самогласник **Е** их је претежно асоцирао на зелену, сиву и у мањој мери љубичасту боју, што је и парадоксално, јер зелена негде представља и буђење природе, док сива представља њен сан. Након њега је уследио самогласник **И**, који је већину одвео у смеру жуте боје, која се може поистоветити са Сунцем, те тако и означавати неку светлост и наду у њиховим животима. Следи самогласник **О**, који је анкетирани асоцирао на боју ведрога неба, плаву, белу и сиву, што заправо представља небо у свим његовим варијететима и стањима. И на крају, самогласник **У** их је претежно везао за жуте и браон нијансе шареног спектра боја.

А	Е	И	О	У
ЖУТА	ЉУБИЧАСТА	РОЗЕ	ЦРВЕНА	ЦРНА
ЦРВЕНА	СИВА	ЦРНА	ПЛАВА	РОЗЕ
ЦРВЕНА	ЦРНА	ЖУТА	БЕЛА	ОЛАВА
ПЛАВА	ЖУТА	БРАОН	ЗЕЛЕНА	ЉУБИЧАСТА
СУНЦА	СИВА	ШАРЕНА	БЕЛА	ПЛАВА
ЗЕЛЕНА	ЦРВЕНА	ЖУТА	БЕЛА	ЖУТА
БЕЛА	БОЈА НЕКОГ МЕТАЛА	ЖУТА	НЕБА	ТАМНА
ЦРВЕНА	СИВА	ЗЕЛЕНА	ЖУТА	ЦРНА
ПЛАВА	ЗЕЛЕНА	БЕЛА	ЦРНА	СИВА
ПЛАВА	ЗЕЛЕНА	ЖУТА	ЗЕЛЕНА	ЦРНА
ПЛАВА	БРАОН	БОЈА УЛИЦЕ	БЕЛА	ЖУТА
ПЛАВА	ЦИКЛАМА	БРАОН	СИВА	БЕЛА
ЉУБИЧАСТА	ЗЕЛЕНА	ЦРНА	БЕЛА	ЖУТА
ПЛАВА	ЦИКЛАМА	БРАОН	СИВА	БЕЛА
ПЛАВА	ЗЕЛЕНА	ЦРНА	БЕЛА	ЖУТА
ЗЕЛЕНА	ЦРВЕНА	ЖУТА	ПЛАВА	ЉУБИЧАСТА
ЖУТА	ЗЕЛЕНА	ПЛАВА	ЦРВЕНА	РОЗЕ
ПЛАВА	КЕСТЕНА	ЗЕЛЕНА	ЦРВЕНА	РОЗЕ
ЦРВЕНА	БРАОН	БЕЛА	ПЛАВА	ЖУТА
ЖУТА	ПЛАВА	ЦРВЕНА	ЉУБИЧАСТА	СИВА
ПЛАВА	ЗЕЛЕНА	СИВА	БЕЛА	ТЕГЕТ

ЦРНА	ЗЕЛЕНА	ЖУТА	БЕЛА	ПЛАВА
ЗЕЛЕНА	ЦРВЕНА	ПЛАВА	ЖУТА	ЦРНА
БЕЛА	СИВА	ЦРНА	БОЈА ПЕСКА	ЦРВЕНА
ПЛАВА	БЕЛА	СИВА	ЖУТА	ОКЕР
ЦРНА	РОЗЕ	ЗЕЛЕНА	ОКЕР	ПЛАВА
ЖУТА	ЦРВЕНА	ЗЛАТНА	БЕЛА	ПЛАВА
СИВА	ЉУБИЧАСТА	ЖУТА	ПЛАВА	ЦРВЕНА
ЦРВЕНА	ПЛАВА	ЖУТА	БРАОН	ЦРНА
БОЈА СТАКЛА	ЉУБЧАСТА	ЖУТА	БОЈА ВЕДРОГ НЕБА	ЈЕСЕЊЕГ ЛИШЋА
ЗЕЛЕНА	НАРАНЦАСТА	ПЛАВА	ЖУТА	БРАОН
ЦРВЕНА	ПЛАВА	ЖУТА		НАРАНЦАСТА
БЕЛА	ЗЕЛЕНА	ЦРНА	НАРАНЦАСТА	ЖУТА
ЦРВЕНА	СИВА	ПЛАВА	ЖУТА	ПРОВИДНА
ЖУТА	БЕЛА	ЉУБИЧАСТА	ПЛАВА	СИВА
СИВА	ЖУТА	ЗЕЛЕНА	ЦРНА	ЉУБИЧАСТА
ЦРВЕНА	ЖУТА	НАРАНЦАСТА	ЗЕЛЕНА	ПЛАВА
ЦРВЕНА	ЖУТА	ПЛАВА	ЖУТА	НАРАНЦАСТА
ЦРНА	БЕЛА	ЦРВЕНА	ЖУТА	ПЛАВА
ЦРВЕНА	ЉУБИЧАСТА	ЖУТА	ЗЕЛЕНА	ПЛАВА
ЉУБИЧАСТА	ЗЕЛЕНА	ПЛАВА	БОРДО	СИВА
ЖУТА	ПЛАВА	ЦРВЕНА	ОКЕР	УЉЕ
ПЛАВА	ЗЕЛЕНА	ПЛАВА	СИВА	ТАМНА
ЦРНА	ЉУБИЧАСТА	БЕЛА	ЖУТА	ЦРВЕНА
БЕЛА	ЦРВЕНА	ПЛАВА	ЖУТА	КОСА
БЕЛА	ЗЛАТНА	ЖУТА	ЦРНА	ЗЕЛЕНА
ПЛАВА	ЦРВЕНА	БЕЛА	ПЛАВА	БЕЛА
ЉУБИЧАСТА	ЗЕЛЕНА	ПЛАВА	НАРАНЦАСТА	СИВА
ЖУТА	ЗЕЛЕНА	ЉУБИЧАСТА	ЦРВЕНА	ПЛАВА
ЦРНА	БЕЛА	ЗЕЛЕНА	ЖУТА	ЦРВЕНА

Мирис

Анализирајући низове асоцијација везане за појам мириса, дошло се до следећих закључака. Наиме, самогласник **А** је испитанике у највећем броју асоцирао на разне врсте цвећа (ружа, љубичица, лала), али и на мирис покошене траве, што указује на њихов позитиван став према овом вокалу. Затим, је самогласник **Е**, окренуо чула испитаника ка благим и нежним мирисима воћа (јагода највише, али и лимуна и поморанџе) као и мирисима парфема. Након тога, је уследио самогласник **И**, најчешће спајан са мирисом покошене траве, што га повезује са горе поменутих вокалом **А**, али ни мирис блата није заостајао за претходно поменутих. Вокал **О** је био уско везан за непријатне мирисе попут мириса смрти, као и мириса које су сами испитаници називали ужасним. Према томе, овај самогласник, код велике већине не оставља баш леп утисак. И последњи, вокал **У** је испитанике асоцирао на руже, али и на цигарете, у зависности шта ко више воли и конзумира.

А	Е	И	О	У
МУШКИ ПАРФЕМ	СЕМЕНКИ	ЧАЈА	НЕПРИЈАТАН	РУЖА
СМРАД	ЈАГОДА	ТРАКТОРА	ЧОВЕКА	ШКОЛЕ
ЛАЛА	ПРЖЕНОГ МЕСА	РУЖА	СМРАД	ПАРФЕМА
ПРОЛЕЋА	ЛЕТА	ЗИМЕ	ЈЕСЕНИ	КЕСТЕНА
СМРАД	ПАРФЕМА	БЕБИН	ШТАЛЕ	УЖЕГЛО

ПРИЈАТАН	ЦВЕЋА	ПАРФЕМ	НЕПРИЈАТАН	ПРОЛЕЋА
МОШУС	ПРОЛЕЋА	ПОКОШЕНЕ ТРАВЕ	СМРАД	РУЖА
ЈАК	БЛАГ	РИБА	НЕПРИЈАТАН	ХРАНЕ
МОРА	КЊИГЕ	РУЖЕ	ДИМА	НОВИНА
ЦВЕЋА	НОВИНА	КОЖЕ	СНЕГА	РИБЕ
ЛУК	ЕТАНОЛ	ИРИС	ПЕЧЕЊЕ	ПАРФЕМ
РУЖЕ	ЛЕПАК	ЛАЛА	ОРХИДЕЈЕ	БЕНЗИНА
ВАНИЛА	ПРОЛЕЋА	КИШЕ	ОПОЈАН	САРМА
БЕНЗИНА	ВАНИЛЕ	ПОКОШЕНЕ ТРАВЕ	ЛЕПКА	МОШУСА
ПЕЧЕЊА	КРАСТАВАЦА	ЈАБУКА	СМРТИ	РАКИЈЕ
ЛЕТА	ПРОЛЕЋА	БЛАТА	ПЕЦИВА	ПЛАСТИКЕ
ЛИМУНА	ПОМОРАНЦЕ	ШУМЕ	ОКЕАНА	КИШЕ
ЛЕТА	ТРУЛОГ	БЛАТА	ПЕЦИВА	ПЛАСТИКЕ
ЈАБУКА	РИБА	МЕНТОЛА	БОРОВНИЦЕ	ЧОКОЛАДЕ
КИШЕ	ПРИРОДЕ	ПРОЛЕЋА	РИБЕ	МЕСА
ФАРБЕ	ШУМЕ	ПОКОШЕНЕ ТРАВЕ	ПИЛЕТИНЕ	ЦИГАРЕТЕ
СМРАД	ЛИМУНА	ДРВЕЋА	КАЈМАКА	ХРАНЕ
ТАМЈАН	ПАРФЕМ	КЊИГЕ	ОРХИДЕЈА	РУЖА
ПОКОШЕНЕ ТРАВЕ	КЕРОЗИНА	БЛАТА	ЦИГАРЕТЕ	БЛАТА
СТРАХА	СЛАМЕ	ПРВЕ КИШЕ	ДИМА ЦИГАРЕТЕ	КРВИ
ПРОЛЕЋА	ПАРФЕМА	СВЕЋА	ХЛАДНОЋЕ	СМРАДА
ЦВЕТА	ЗАГУШЉИВОГ ПРОСТОРА	МЕТАЛА	БРАШНА	ЦИГАРЕТЕ
РУЖЕ	ПАРФЕМА	ПОКОШЕНЕ ТРАВЕ	ВИНА	ТАМЈАНА
СМРАД	ПРИЈАТАН	НЕПРИЈАТАН	ОДВРАТАН	УЖЕГЛИ
ТРАВА	ТАМЈАН	ВИСИБАБА	ПИЋЕ	ЦРКОТИНА
РУЖЕ	ЈАГОДЕ	ТРАВЕ	ЗОВЕ	БЕНЗИНА
ЉУБИЧИЦЕ	ЈАГОДЕ	ЧОКОЛАДЕ	ТРАВЕ	ПАРФЕМА
МЕНТОЛ	ЦВЕТНИ	ФАРБЕ	БУЋИ	КОКОСА
ЧОКОЛАДЕ	ПАРФЕМА	МЕДА	СЛАДОЛЕА	РУЖЕ
ЈОРГОВАНА	МЕДА	ЈАКОГ ПАРФЕМА	СМРДИБУБЕ	МОРА
УЛИЦЕ	НЕУТРАЛАН	СЛАТКАСТ	КИШЕ	ЈАК ПАРФЕМ
КИСЕЛО	ЈАБУКЕ	БЕЛЕ РАДЕ	КАРАМЕЛ	СЛАДАК
ГАС	ВЛАГА	ПРИРОДЕ	МОРА	ЉУБИЧИЦЕ
ЛИВАДЕ	ДРВЕЋА	ЈАГОДА	СУТЛИЈАША	ЛАВАНДЕ
ЦВЕЋА	МАГЛЕ	ЛЕТА	СВЕЖЕГ ВАЗДУХА	ДИМА
БАГРЕМА	НАНЕ	РУЖЕ	ТРАВЕ	ЉУБИЧИЦЕ
РУЖЕ	СМРАДА	ЧАЈА	КАФЕ	ВОЋА
ЦВЕЋА	ЈАГОДА	ПАЉЕВИНЕ	КАМИЛИЦЕ	СОЛИ

Звук

Анализирајући низове асоцијација везане за појам звука, дошло се до следећих закључака. Први вокал, А је активирао слух испитаника према мелодији људског гласа и музичких инструмената попут гитаре и виолине, али су у позадини ослушкивали и звук мотора различитих превозних средстава. Након њега, уследио је вокал Е, који је изазвао код испитаника реакцију на милозвучне мелодије природе попут цвркута птица, али и харфе. Дакле, ово је вокал природног блаженства. Затим, је вокал И са једне стране произвео раздрагане мелодије природе, док је са друге стране подсетио испитанике на градску буку, асоцирајући их на шкрипу и сирене. Вокал О је претежно произвео клавирске ноте, али и поновну мелодију природе. На крају је вокал У запао у стање потпуне тишине коју су јаки звуци бушилице реметили.

Звук

А	Е	И	О	У
МОТОРА	ХЕЛИКОПТЕРА	СИРЕНА	ЖУБОР ВОДЕ	ПУБЛИКА
ВИОЛИНЕ	КИШЕ	ЛОМЉЕЊА СТАКЛА	СИРЕНЕ	ТАЛАСА
КРИК	ВИОЛИНА	ВЕТРА	ЛУПАЊЕ ВРАТИМА	ЖУБОР ВОДЕ
ПТИЦА	СИРЕНЕ	КУКАВИЦЕ	БУДИЛНИКА	ТРУБЕ
ОПЕРСКО ПЕВАЊЕ	ИЗДАХ	ШИНЕ	КЛАВИР	ТРУБА
ОБОЕ	ВИОЛИНЕ	НЕЖНИ ЖЕНСКИ ГЛАС	ТРУБЕ	ФЛАУТЕ
ПУЦЊАВА	ШАПАТ	ШКРИПАЊЕ	СИРЕНА	ТИШИНА
ЈАК	РАДОСТ	СИРЕНА	КЛАВИР	СВАЂА
МОТОР	ТЕЛЕФОН	МУЗИКА	РАЗГОВОР	ПТИЦА
ЖУБОР ПОТОКА	ХАРФА	ВИОЛИНА	ПЕСМА	ТИШИНА
ВОДЕНИЧКОГ ТОЧКА	ЛОМЉЕЊЕ ГРАНЕ	ЛУПАЊЕ ВРАТИМА	ЗИЈАЊЕ ПЧЕЛА	КАДА АВИОН ПОЛЕЂЕ
ВЕТРА	ПТИЦА	ШКРИПА	ШУШТАЊЕ	ТАЛАСА
ЦВРКУТ ПТИЦА	ШКРИПАЊЕ ВРАТА	МУВЕ	МОТОРА	ТАЛАСА
ХОР	ТРУБА	МУВА	ВОДА	МОТОР
ПУШКА	ДОЗИВАЊЕ	ЦВРКУТ ПТИЦА	ХАРМОНИКА	ПТИЦЕ КУКАВИЦЕ
КУКАЊЕ	ПЕВАЊЕ	ПЛАКАЊЕ	ПАРКЕТА	ВЕТАР
ГИТАРЕ	СИРЕНЕ	ВЕСЕЛЕ ПЕСМЕ	РОЈА ПЧЕЛА	БУШИЛИЦЕ
ВОЗА	ПТИЦА	МАШИНА	МОТОРА	ПАДА
КРИК	ЗВОНА	ЗУЈАЊЕ ПЧЕЛА	БУКА	РАЗГОВОР
СМЕХ, ЖУБОР ПОТОКА	СИРЕНА КАМИОНА	ГОНГ	КРИК	РАЗГОВОР
БУБАЊ	БАС	ГИТАРА	КЛАВИР	ОРГУЉЕ
ВРИСАК	КАДА ПОЗОВЕМ НЕКОГА	ИЗНЕНАЂЕЊА	ОЛОВКЕ	ЦЕПАЊА ПАПИРА
МИТАР МИРИЋ	ТРУБА	УЗНЕМИРАВАЈУЋИ	ПТИЦЕ	ТИШИНЕ
МОТОРА	ОПЕРСКЕ ДИВЕ	МЈАУКА	ПТИЦЕ	БУШИЛИЦЕ
КОНЦЕРТ	ШУМ	ФРУЛА	ЉУДСКИ ГЛАС	ЦЕЗ
ОТВАРАЊА ФРИЖИДЕРА	МЕГАФОНА	УДАРАЦ	ЛУПАЊЕ	АВИОН
ВРИСАК	ТИШИНА	ЦВРКУТ ПТИЦА	КЛАВИР	ТАЛАСИ
ГАЛАМА	ПТИЦЕ	КЛАВИРА	ВИОЛИНЕ	ФИЈУКАЊЕ
АВИОН	ГАЈДЕ	ВИОЛИНА	ЧЕЛО	ТРУБА
ПТИЦА	ТРАКТОР	МОТОР	УСИСИВАЧ	ПЧЕЛЕ
АУТОМОБИЛ	ДЕТЕ	ПТИЦА	УСИСИВАЧ	ТРАКТОР
ГЛАСНО	ДОЗИВАЊЕ	ЗУЈАЊЕ ПЧЕЛА	ВИКА ТИГРА	ШКРИПА
ШКРИПА ВРАТА	ЦВРЧАК	МОТОР	ГЛАСНА МУЗИКА	КОЧНИЦЕ
НЕПРИЈАТАН	МУЗИКЕ	ГИТАРЕ	КЛАВИРА	ТРУБЕ
ПЛАЧ	МОТОР	НЕЖНА МУЗИКА	ТРУБА	ЗВОНЦЕ
ТРАКТОР	МОТОР	ЗВОНО	ВРАТА	ПЕСМА
ДИСКОТЕКА	МОТОР	БАЛАДА	ТИШИНА	ТРУБА

Догађај

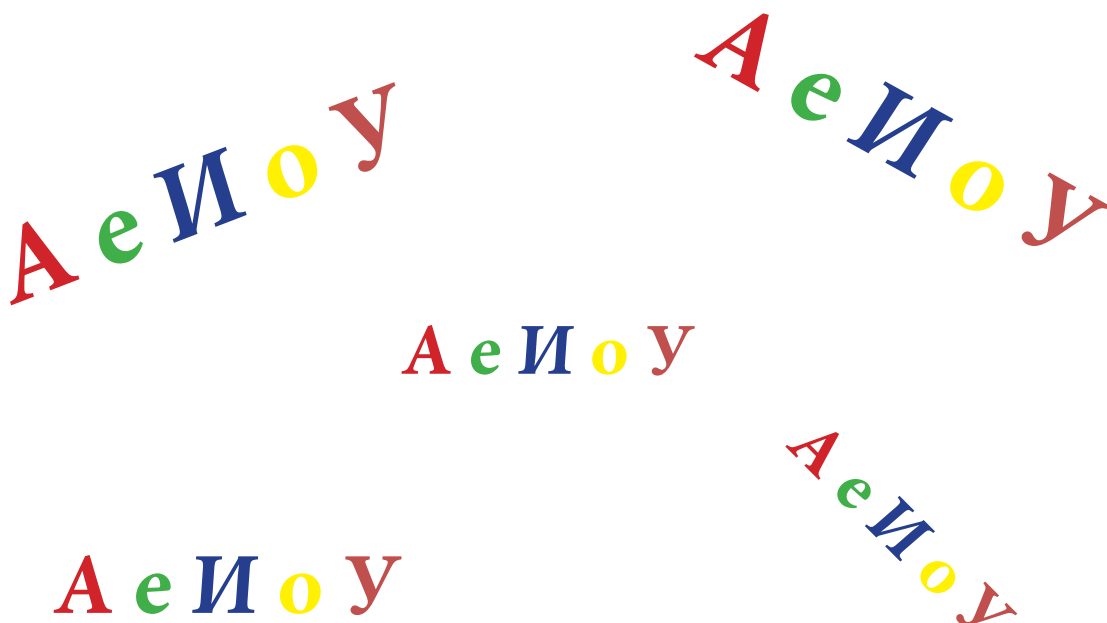
Анализирајући низове асоцијација везане за појам догађаја, дошло се до следећих закључака. Наиме, самогласник **А** је већину испитаника одвео на журку или рођендан, што је у потпуном складу са њиховим животним добом. Затим, их је самогласник **Е** задржао на рођендану, али и мало прошетао до утакмице и подсетио на школске обавезе. Након тога, уследио је вокал **И** који је испитанике подсетио на различите одласке и на мало тмурније догађаје у животу сваког појединца, а то су сахране. Самогласник **О** их је поставио у топлу празничку атмосферу (Божић и Нова година). И на самом крају, вокал **У** их је претежно асоцирао на негативне догађаје попут рата и устанка.

А	Е	И	О	У
НОВА ГОДИНА	РЕЈВ	ФИЛМ	ЖУРКА	ВЕЧЕРА У РЕСТОРАНУ
ОДЛАЗАК ЗУБАРУ	СУСРЕТ	ПАД	ОДЛАЗАК	КОНЦЕРТ
ПЛЕС	ПУТОВАЊЕ	ДОЛАЗАК	КОНЦЕРТ	ЖУРКА
ПУТОВАЊЕ	НОВА ГОДИНА	САХРАНА	РОЂЕНДАН	МРТВА ЖИВОТИЊА
РОЂЕНДАН	МАТУРА	САХРАНА	НОВА ГОДИНА	КОНЦЕРТ
ТУЧА	ВАШАР	ИЗНЕНАЂЕЊЕ	НОВА ГОДИНА	УТАКМИЦА
ИЗЛАЗАК ВОЗА ИЗ ТУНЕЛА	ДУВАЊЕ ВЕТРА	ОЛУЈА	ДУВАЊЕ ЛАГАНОГ ВЕТРА	ЉУЉАШКА
ЖУРКА	РОЂЕНДАН	СЛАВА	УТАКМИЦА	МАТУРА
РОЂЕНДАН	ЧАС	ЖУРКА	НОВА ГОДИНА	РАТ
ЖУРКА	ГРУДВАЊЕ	НОВА ГОДИНА	ТРЧАЊЕ	РАТ
ИЗДАЈА ПРИЈАТЕЉА	РОЂЕНДАН	ЖУРКА	ОДЛАЗАК У БИОСКОП	УПИС У ШКОЛУ
РОЂЕНДАН	УПИС У СРЕДЊУ ШКОЛУ	НОВА ГОДИНА	ПРАВОСЛАВНА НОВА ГОДИНА	РАТ
РАТ	ИЗБОРИ	ВАТРА	БОЖИЋ	ЦРКВА
ПОВРЕДА	УБИСТВО	ВРИСАК	ПЛИВАЊЕ	РОЂЕНДАН
ОСАМНАЕСТИ РОЂЕНДАН	КОНТРОЛНИ	ИГРАНКА	ОПИЈАЊЕ	УТАКМИЦА
ШКОЛА	ЕКСПЕРИМЕНТ	ПРИЈЕМНИ ИСПИТ	МОДНА РЕВИЈА	УТАКМИЦА
УДЕС	РАТ	КОНЦЕРТ	САХРАНА	ЗАДУШНИЦЕ
ДОЖИВЉАЈ	УТАКМИЦА	САХРАНА	ТУЧА	УСТАНАК
ПУТОВАЊЕ	СКОК У БАЗЕН	СЕДЕЊЕ У КАФИЋУ	КУПОВИНА	ТРЧАЊЕ
РОЂЕЊЕ	ПРЕСЕК	САМОПОШТОВАЊЕ	КУПАЊЕ У БАЗЕНУ	ПУТОВАЊЕ
СВАДБА	ИЗЛЕТ	РАСПУСТ	КЛУБ	РАТ
ПРВИ ДАН У ШКОЛИ	ГРАБЉЕЊЕ ТРАВЕ	ПОЧЕТАК ДНЕВНИКА	РОЂЕНДАН	СТРАШАН ДОГАЂАЈ
ВОЖЊА	РОЂЕНДАН	СУСРЕТ	ФИЛМ	ИЗЛАЗАК
ЖУРКА	ВОЖЊА	СКАКАЊЕ НА ТРАМБОЛИНИ	СВАДБА	РАТ
ОТКРИВАЊЕ ПАРНЕ МАШИНЕ	ЖУРКА	СВАДБА	ВРТЕЊЕ У КРУГ	УСТАНАК, РАТ
ЦРКВЕНА ЛИТУРГИЈА	ГЛДАЊЕ КРОЗ ПРОЗОР	ИГРА ДЕЦЕ	ПУТОВАЊЕ АВИОНОМ	УСПЕШАН НАСТУП
САХРАНА	ЛЕТОВАЊЕ	ИЗЛЕТ	СКУП НАВИЈАЧА	ТРКА КОЊА
ГУБИТАК ДРАГЕ ОСОБЕ	КОНЦЕРТ	ОДЛАЗАК У ДИСКОТЕКУ	ПОБЕДА ЦРВЕНЕ ЗВЕЗДЕ	ИЗБОРИ
ВЕЧЕРА	ПАД	ОДЛАЗАК У ШКОЛУ	КОНЦЕРТ	УТАКМИЦА
ЖУРБА	УТАКМИЦА	КАШЊЕЊЕ	КОНЦЕРТ	ТЕНИСКИ МЕЧ

Наиме, постоји много теорија о самогласницима и сугласницима. Сматра се да су једни без других као душа без тела. Неки тврде да је у древној прошлости, знање о словима било развијено, али и да је сваки самогласник представљао одређену месечеву мену. Такође, постоје и многа тумачења и анкете, попут ове, које се чак баве значењем самогласника којима почињу, или се, пак, завршавају властита имена и презимена. Али, не би требало заборавити ни психологе и њихова тумачења самогласника, која се, у великом проценту, поклапају са резултатима ове анкете. Наиме, неки од њих тврде да постоји врло чврста веза између самогласника и емоција, те да артикулацијом појединих самогласника посебно моћно можемо утицати на наша осећања. На пример, изговор вокала **И**, према мишљењу већине психолога, повезан је са позитивним осећањима, те да је тај самогласник чест састојак многих речи које употребљавамо док описујемо неки позитиван догађај, ситуацију или расположење. Такође, може се приметити извесно поклапање ових чињеница са резултатима горе приложене анкете, према којима се овај вокал исто може довести у конотацију позитивно обојених емоција и збивања. Са друге стране гледано, самогласник **О**, научници су повезали са негативно обојеним емоцијама, што баш и није био случај са резултатима самогласничке анкете, која је овај вокал спојила са мелодијом природе и лепотом живота. Али, због тога је вокал **У** према анкети, најмрачнији, те га тако можемо сматрати за психолошки самогласник **О**. Такође, ведро расположење, тврде научници, шири мишиће око уста, па је тада израз лица сличан оном, када изговарамо вокал **Е**. Дакле, и у овом случају, резултати анкете су се поклопили са научним тврдњама. Према томе, резонујући све ово, може се рећи да, уколико преведемо осећања у речи, то ће на мозак имати терапеутско дејство и уколико извршимо вербализацију осећања, знатно ћемо смањити или повећати интензитет позитивних и негативних осећаја и размишљања. Зато, када је ваш пријатељ тужан или љут, приволите га да разговара или да своје осећаје пренесе на папир! То ће му омогућити бољи увид у проблем који га мори!

На самом крају овог истраживања односно анкете, могу се извести одређени закључци. Један од њих је да су људи колико слични толико и различити. Да је сваки појединац индивидуа која се понекад стапа са оклином, а да то и не примети. Такође, сваки појединац има своје мишљење и асоцијације на нешто које су само њему својствене, али се често и поклапају са мишљењима и асоцијацијама других људи, као што се у претходној анкети могло запазити!

Марија Дивљаковић III₂

Атрибути у текстовима различитих функционалних стилова

Српски језик, подељен у пет функционалних стилова, уистину обилује различитим средствима изражавања. Нека од тих средстава припадају српском књижевном језику, и као таква детаљно су проучавана и објашњена. Иако таква, она су у живој употреби и у неформалном говору једнако колико и у формалном и књижевном језику.

Атрибути представљају један од најрепрезентативнијих облика који у језику доприносе конкретизацији, детаљнијем и прецизнијем опису појмова. Но, они такође играју и пресудну улогу у улепшавању и богаћењу израза.

Наравно, употреба атрибута у различитим функционалним стиловима потпуно је различита, где сваки од стилова носи карактеристике употребе атрибута и одећују која је њихова вредносна функција у говору. Управо је циљ овог рада било издвајање и одређивање атрибута свих функционалних стилова ради утврђивања њиховог значаја и улоге у стиловима и тога како њихово постојање у тим стиловима утиче на карактеристике самих стилова.

Публицистички стил

Супернамирнице које чувају зубе

(Блиц жена)

Сви знамо да превише шећера шкоди зубима и деснима. Ако знамо да постоје намирнице које штете здрављу усне дупље, постоје ли оне које му чине добро? Изненадићете се колико ове три намирнице штите зубе и смањују лош задах.

Јогурт спира лош задах

Јогурт без додатака шећера смањује број бактерија које узрокују лош задах, пропадање зуба и болести десни. У недавно спроведеном истраживању испитаници су јели порцију јогурта сваки дан током шест месеци и мерења су показала да им се ниво хидроген-сулфида, који је главни узрочник лошег задаха, у устима смањио за 80 одсто.

Црни чај раствара плак

Веома је користан у борби против бактерија које узрокују зубни плак – мекане и лепљиве насlage на зубима које су извор оралних проблема. Црни чај спречава претварање шећера у плак и тако ускраћује милионима бактерија које станују на зубима. Истраживања су показала како испијање чаја помаже у превенцији каријеса и парадентозе.

Цимет уништава бациле

Есенцијално уље добијено од цимета може да уништи бактерије. Пеперминт, рузмарин и кадуља користе се за прикривање лошег задаха, међутим цимет баш уништава бактерије у усној дупљи које производе хидроген-сулфид, то јест „мирис покварених јаја“. У исту сврху се употребљава и чај са циметом.

Гимназија „Свети Сава“ Пожега	
усне дупље- придевски (конгруентни) атрибут	Борби <u>против бактерија</u> - падежни атрибут са
<u>лош</u> задах- придевски (конгруентни) атрибут	придевским значењем
јогурт <u>без додатка шећера</u> - падежни атрибут са	<u>Зубни плак</u> - придевски (конгруентни) атрибут
придевским значењем	<u>Мекане</u> и <u>лепљиве</u> наслаге- придевски
<u>додатка</u> шећера- падежни атрибут са придевским	(конгруентни) атрибут
значењем	Извор <u>свих оралних проблема</u> - падежни атрибут
број <u>бактерија</u> - падежни атрибут са придевским	са придевским значењем
значењем	<u>Оралних</u> проблема- придевски (конгруентни)
<u>лош</u> задах- придевски (конгруентни) атрибут	атрибут
пропадање <u>зуба</u> - рекцијски падежни атрибут	<u>Црни</u> чај- придевски (конгруентни) атрибут
болест <u>десних</u> - падежни атрибут са придевским	Милионима <u>бактерија</u> - падежни атрибут са
значењем	придевским значењем
<u>недавно спроведеном</u> истраживању- придевски	Испијање <u>чаја</u> - рекцијски падежни атрибут
(конгруентни) атрибут	Превенцији <u>каријеса</u> и <u>парадентозе</u> - падежни
порцију <u>јогурта</u> - падежни атрибут са придевским	атрибут са придевским значењем
значењем	<u>Есенцијално</u> уље- придевски (конгруентни)
<u>сваки</u> дан- придевски (конгруентни) атрибут	атрибут
ниво <u>хидроген-сулфада</u> - падежни атрибут са	<u>Лошег</u> задаха- придевски (конгруентни) атрибут
придевским значењем	<u>Усној</u> дупљи- придевски (конгруентни) атрибут
<u>Главни</u> узрочник <u>лошег даха</u> - придевски	Мирис <u>покварених јаја</u> - падежни атрибут са
(конгруентни) атрибут (главни), падежни атрибут	придевским значењем, придевски (конгруентни)
са придевским значењем (лошег даха)	атрибут (покварених)
<u>Лошег</u> даха- придевски (конгруентни) атрибут	Чај <u>с циметом</u> -падежни атрибут са придевским
<u>Црни</u> чај- придевски (конгруентни) атрибут	значењем

Научни стил

Текст процесори

Мато Лаковић, Игор Ђуровић

Основни програми (боље је рећи пакети програма) на које се ослањају сви остали програми, а који омогућавају комуникацију софтвера са хардвером, називају се оперативни системи. Оперативни систем је тај који омогућава да рачунар обради и изврши задате команде (наредбе). Посредством оперативног система, корисник управља меморијским и оперативним ресурсима рачунара.

За разлику од неких других, оперативни систем Windows (производ реномиране софтверске куће Microsoft), који је предмет овог поглавља, заснован је тзв. GUI (Grafic User Interface). Графичко окружење (иконице, прозори, оквири за дијалог, менији, падајући менији, палете, итд.) омогућава врло конфоран рад, али захтијева и снажне рачунарске ресурсе.

Овладавање овим оперативним системом омогућава кориснику да било који апликативни програм (Word, Excel, Corel,...) једноставније савлада. Наиме, велики број наредби, менија, оквира за дијалог,... је унифициран, тако да се познавање Windows-а директно примењује у раду на апликацијама (Нпр. копирање појединих објеката из неке апликације врши се на исти начин као и копирање докумената и сетова докумената).

Свака наредба у Windows-у може се реализовати на више начина. Због приоритета изучавања Word-а и неких других апликативних софтвера за обраду текста, у оквиру предмета „Текст процесори“ биће говора о Windows-у само у мјери која омогућава добру платформу за лакше схватање и рад са процесорима текста. У току II семестра Више рачунарске школе изучаваће се детаљно Windows и неки други оперативни системи. Верзија која је била актуелна у вријеме рада на овом издању била је Windows 2000, те ће овдје тој верзији бити посвећена пажња.

Укључењем PC рачунара (Power on) на којем је инсталиран Windows 2000, након неког времена у којем се рачунар самотестира, на екрану ће се појавити сличица (оквир за дијалог) као на слици 2.1. У међувремену, на екрану ће се смењивати различити објекти. тако се корисник може срести са захтјевом Press Ctrl-Alt-Del to begin, што значи да, да би могао наставити сесију стартовања, корисник треба једновременно да притисне на тастере Ctrl, Alt и Delete тастатуре (Ctrl+Alt+Delete).

Основни програми – придевски (конгруентни) атрибут
 Пакети програма - падежни атрибут са придевским значењем
 Сви остали програми- придевски (конгруентни) атрибут
 Оперативни системи- придевски (конгруентни) атрибут
 Задате команде- придевски (конгруентни) атрибут
 Меморијским и оперативним ресурсима рачунара- придевски (конгруентни) атрибут
 Производ реномиране софтверске куће Microsoft-, придевски (конгруентни) атрибут (реномиране софтверске)
 Овог поглавља- придевски (конгруентни) атрибут
 Графичко окружење- придевски (конгруентни) атрибут
 Оквири за дијалог-
 Падајући менији- придевски (конгруентни) атрибут
 Врло конфоран рад- придевски (конгруентни) атрибут
 Снажне рачунарске ресурсе- придевски (конгруентни) атрибут
 Овим оперативним системом – придевски (конгруентни) атрибут
 Апликативни програм- придевски (конгруентни) атрибут

Велики број наредби- придевски (конгруентни) атрибут,
 Оквира за дијалог- падежни атрибут са придевским значењем
 Раду на апликацијама- падежни атрибут са придевским значењем
 Копирање појединих објеката уз неке апликације- Приоритета изучавања и неких других софтвера за обраду текста-
 Текст процесори- атрибутив
 Добру платформу- придевски (конгруентни) атрибут
 Лакше схватање- придевски (конгруентни) атрибут
 Процесорима текста- падежни атрибут са придевским значењем
 Више рачунарске школе- придевски (конгруентни) атрибут
 Неки други оперативни системи- придевски (конгруентни) атрибут
 верзија која је била актуелна у време рада на овом издању-односна реченица у служби атрибута
 време рада- падежни атрибут са придевским значењем
 овом издању- придевски (конгруентни) атрибут
 неког времена- придевски (конгруентни) атрибут
 различити објекти- придевски (конгруентни) атрибут
 (Текст процесори, М.Лаковић,Игор Ђуровић)

39. Запремина једне коцке је $1\,302\,dm^3$. Колко је то приближно кубних метара?

а) $0,13\,m^3$ б) $1,3\,m^3$ в) $13\,m^3$ г) $130\,m^3$

40. 0,124 је приближно:

а) $1/12$ б) $1/10$ в) $1/8$ г) $1/6$

41. Аутобус се креће брзином $48\,km/h$. Колико километара че прећи за 36 минута?

42. Ако је сада месец мај, који ће месец бити за 100 месеци?

43. Ако атлетичар трчи брзином $36\,km/h$, колико метара претрчи за 10 секунди?

44. У један резервоар стаје $30\,hl$ воде, а у други $20\,hl$. Колико је то укупно изражено у m^3 ?

45. Обрад продаје њиву облика правоугаоника дужине $80\,m$ и ширине $3/5$ дужине. Ако сваки ар тог земљишта стаје 24 000 динара, колико ће новца Обрад добити?

46. Верица прелази просечно $4,5\,km/h$. За које време ће прећи 750 метара?

47. 8 милиметара је:

а) $0,8\,m$ б) $0,008\,m$ г) $1/8\,m$

48. Када дигитални сат показује време 3:47 збир цифара на екрану је 14.

После колико минута ће збир цифара на екрану бити једнак 20?

(Збирка задатака из математике према образовним стандардима за крај обавезног образовања, Оливера Тодоровић, Срђан Огњановић)

запремина једне коцке- падежни атрибут са придевским значењем (једне коцке), придевски (конгруентни) атрибут (једне) кубних метара- придевски (конгруентни) атрибут месец мај- атрибутив њиву облика правоугаоника- падежни атрибут са придевским значењем, падежни атрибут са придевским значењем (облика правоугаоника)

Сваки ар тог земљишта- придевски (конгруентни) атрибут (сваки), падежни атрибут са придевским значењем (тог земљишта) Тог земљишта- придевски (конгруентни) атрибут Дигитални сат- придевски (конгруентни) атрибут Збир цифара на екрану- падежни атрибут са придевским значењем, падежни атрибут са прилошким значењем (на екрану)

Биосинтеза протеина се назива још и транслација (латински **translatio**- превођење на други језик). Овај процес се одиграва у рибозомима и један је од најсложенијих биосинтетичких путева. И поред своје сложености, биосинтеза је веома брза и ефикасна, јер се одиграва у току неколико секунди и изузетно је прецизно контролисана. У ћелијама се синтетичке у сваком моменту на стотине хиљада протеина.

Процес биосинтезе протеина обухвата четири основне фазе:

- 1)активацију аминокиселина,
- 2)иницијацију полипептидног ланца,
- 3)елонгацију, односно продужавање полипептидног ланца и
- 4)терминацију, тј. завршавање полипептидног ланца.

Активација аминокиселина се састоји у везивању аминокиселине естарском везом за једну од ОН-група рибозе нуклеотидног остатка, који се налази на 3'-крају одговарајуће тРНК (по правилу је то аденилна киселина). Процес је катализован ензимима чији је општи назив аминокиселин-ацил-тРНК-синтетазе (у конкретном случају, нпр. глицил-тРНК-синтетаза). Ови ензими су веома специфични, како за аминокиселину, тако и за тРНК. У суштини, ензими препознају одговарајућу тРНК према специфичном триплету нуклеотида који се налази на краковима молекула, а назива се антикодон. Антикодони су комплементарни кодонима за дату аминокиселину и имају важну улогу при везивању аминокиселин-ацил-тРНК за одговарајући кодон у иРНК. Активација аминокиселина, као и симбол за аминокиселин-ацил-тРНК, који ће се користити при објашњавању следећих фаза биосинтезе протеина, приказани су на слици 4.8.

(Хемија за 4. р. гимназије општег и природно-математичког смера, Јулија Петровић, Смиљана Велимировић, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд)

биосинтеза протеина- падежни атрибут са придевским значењем најсложенијих биосинтетичких путева- придевски (конгруентни) атрибут цотине и хиљаде протеина- придевски (конгруентни) атрибут процес биосинтезе протеина- падежни атрибут са придевским значењем четири основне фазе- придевски (конгруентни) атрибут полипептидног ланца- придевски (конгруентни) атрибут естарском везом нуклеотидног остатка – придевски (конгруентни) атрибут (естарском), падежни атрибут са придевским значењем (нуклеотидног остатка), придевски (конгруентни) атрибут (нуклеотидног) одговарајуће РНК- придевски (конгруентни) атрибут

аденилна киселина- придевски (конгруентни) атрибут општи назив- придевски (конгруентни) атрибут у конкретном случају- придевски (конгруентни) атрибут одговарајућу РНК- придевски (конгруентни) атрибут специфичном триплету нуклеотида- придевски (конгруентни) атрибут, падежни атрибут са придевским значењем (нуклеотида) кракова молекула- падежни атрибут са придевским значењем важну улогу- придевски (конгруентни) атрибут одговарајући кодону РНК- придевски (конгруентни) атрибут следећих фаза биосинтезе протеина- придевски (конгруентни) атрибут (следећих), падежни атрибут са придевским значењем (биосинтезе протеина), падежни атрибут са придевским значењем (протеина)

Књижевно-уметнички стил

С јесени, када почну ветрови

С јесени, када почну ветрови, лишће дивљег кестена пада стрмоглавице, с петељком наниже. Онда се чује звук: као да је птица ударила кљуном о земљу. А дивљи кестен пада без и најмањег ветра, сам од себе, као што падају звезде, вртоглаво. Онда удари о тле с тупим криком. Не рађа се као птица из јајета, постепено, него се одједном распрсне длакава љуштура, изнутра беличастоплава, а из ње искачу враголасти, тамни мелези, зацакљених образа, као јагодице насмејаног црнца. У некој се махуни налазе близанци; ипак би их људи могли разликовати: један има на челу белегу, као коњ. Мајка ће, дакле, увек моћи да га препозна по звезди на челу.

Дечак купи дивље кестенове који су се сакрили у рупе на травњаку и ставља их под образе. Уста су му пуна неке лепљиве горчине. Дечак се смешка. Требало би се попети на грану, изабрати један грозди чекати. Не дати анђелу сна да те превари. Требало би бар три дана и три ноћи, без јела и пића, без сна и починка, гледати плод. Као када се гледа мала казалька на сату. Бодље су се стврдле и при врху мало потамнеле. Ако их дирнеш невести, на прсту ће ти направити рупицу, па ће да потече твоја лепа, црвена крв. Мораћеш онда да сишеш свој прљави прст којим си малопре правио грудве од блата и фушкије. А може да наступи и тровање крви. Када се то догоди, онда деца умиру. Ставе их у мале позлаћене сандуке и носе их на гробље, међу руже. На челу поворке носе крст, а за сандуком иду дечакова мама и тата и, наравно, његова сестра, ако је имао сестру. Мајка је сва у црнини, не види јој се лице. Само тамо где су очи, црна је свила влажна од суза. Једна белопутна госпођица у црној кецељи гимназијалке седи у некој кристалној светлости што долази кроз полуспуштене жалюзине. Сунце црта на љубичастим боцама с колоњском водом звездице од злата.

Е, па, ево тајне мириса љубичица: госпођица која продаје сличице лептирова и дивљих звери, као и парфеме, од свих мириса највише воли мирис љубичица, и ставља га свуда штедро: на дланове, на бујну рићу косу (мада би рићој коси, по, свој прилици, боље пристајао неки други мирис) Требало би компоновати фугу за оркестар и јоргован. Износити на подијум у мрачној сали љубичасте бочице оплемењених мириса. Оне који би тихо, без крика, изгубили свест, износили би у другу салу, где би лебдео детињаст, лековити мирис липе и камилице.

Лишће дивљег кестена- падежни атрибут са
придевским значењем (дивљег кестена)
Дивљег кестена- придевски (конгруентни)
атрибут
Најмањег ветра- придевски (конгруентни)
атрибут
Тупим криком- придевски (конгруентни) атрибут
Птица из јајета- падежни атрибут са прилошким
значењем
Длакава љуштура- придевски (конгруентни)
атрибут
Вртогласти, тамни мелези- придевски
(конгруентни) атрибут
Зацакљених образа- придевски (конгруентни)
атрибут
Јагодице насмејаног срца- падежни атрибут са
придевским значењем
Насмејаног срца- придевски (конгруентни)
атрибут
Звезде на челу- падежни атрибут са прилошким
значењем
Дивље кестенове- придевски (конгруентни)
атрибут
Рупе на травњаку- падежни атрибут са
прилошким значењем
Неке лепљиве горчине- придевски (конгруентни)

атрибут
Један грозд- придевски (конгруентни) атрибут
Анђелу сна- падежни атрибут са придевским
значењем
Мала казалька на сату- придевски (конгруентни)
атрибут (мала), падежни атрибут са прилошким
значењем (на сату)
Твоја лепа, црвена крв- придевски (конгруентни)
атрибут
Свој прљави прст- придевски (конгруентни)
атрибут
Грудве од блата и фушкије- падежни атрибут са
придевским значењем
Тровање крви- рекцијски падежни атрибут
Мале позлаћене сандуке- придевски
(конгруентни) атрибут
Челу поворке- падежни атрибут са придевским
значењем
Дечакова мама и тата- придевски (конгруентни)
атрибут
Његова сестра- придевски (конгруентни) атрибут
Свила влажна од суза- падежни атрибут са
придевским значењем (влажна од суза), падежни
атрибут са придевским значењем (суза)
Једна белопута госпођица- придевски
(конгруентни) атрибут

Црној кецељи гимназијалке- придевски (конгруентни) атрибут (црној), падежни атрибут са придевским значењем (гимназијалке)
Некој кристалној светлости- придевски (конгруентни) атрибут
Полуспуштене жалужине- придевски (конгруентни) атрибут
Љубичастим боцама с колоњском водом- придевски (конгруентни) атрибут (љубичастим), придевски (конгруентни) атрибут (колоњском)
Звездице од злата- падежни атрибут са придевским значењем
Тајне мириса љубичица- падежни атрибут са придевским значењем (тајна љубичица), падежни атрибут са придевским значењем (љубичица)
Сличице лептирова и дивљих звери- падежни атрибут са придевским значењем, придевски (конгруентни) атрибут (дивљих)

Мирис љубичица- падежни атрибут са придевским значењем
Бујну риђу косу- придевски (конгруентни) атрибут
Риђој коси- придевски (конгруентни) атрибут
Неки други мирис- придевски (конгруентни) атрибут
Фугу за оркестар и јоргован- падежни атрибут са придевским значењем
Мрачној сали- придевски (конгруентни) атрибут
Љубичасте бочице оплемењених мириса- придевски (конгруентни) атрибут (љубичасте), придевски (конгруентни) атрибут (оплемењених)
Другу салу - придевски (конгруентни) атрибут
Детињасте лековити мирис липе и камилице - придевски (конгруентни) атрибут (детињасте лековити), падежни атрибут са придевским значењем (липе и камилице)

ЕОЛСКА ХАРФА

Харфа је инструмент који више од било којег другог инструмента сједињује у себи средњовековну формулу лепог (перфецтије прима) и сврсисходног (перфецтије сецунда); да буде дакле лепа на око, што ће рећи направљена по правилима формалне хармоније; али, прије свега, да се прилагоди његовој основној сврси: даје пријатан звук.

У девети години имао сам харфу. Она се састојала од електричне дрвене бандере и шест пари жица везаних за порцеланске изолаторе налик на распарен комплет за чај. (Један сам изолатор окрњио праћком, пре него што сам открио, у оквиру мог еолског инструмента, музичку функцију тог комплета од кинеског порцелана.)

Као што је описано у овом упутству, они могу да се преселе на друге делове.

Да би се, дакле, добила еолска харфа, потребно је још (пored поменутих порцеланских дугмади за итимиовање жица) имати најмање две електричне бандере од обичног накатранисаног јеловог стабла. Идеална растојање између 57 стабала је педесет метара. Бандера треба да буде дуго изложена (од 5 до 10 година најмање) наизменичном утицају киша, мраза и сунчане жеге, тако да се, под наглим променама температуре (између +36 °C и -22 °C) дрво распукне, уздуж. А распукнуће се, као жалосно срце, кад схвати да је коначно и неопозиво престало бити стабло, дрво, зелен-бор, и да је, коначно и неопозиво, постало електрична бандера.

Тада, кад рањено, напукло стабло схвати да је заувек ту укопано до колена и изнад колена, и да му, дакле, нема бекства, тада му не остаје ништа друго него да гледа у даљину, ка шумама које му машу главом.

И да схвати да су му најближи пријатељи, пријатељи и другови, она друга два стабла на неких педесет метара од њега, лево и десно; такође су ојачане и закопане до колена у црном тлу.

Када се, дакле, бандере споје жицама и намести им се на главу, уместо зелених грана, тај кинески комплет за чај (6 пари преврнутих шоља из којих неће моћи пити ни птице), тада ће пропевати, тада ће почети да свирају у своје жице. Само треба да обеси банер; али ово више није бандера, већ је харфа.

Неки неискусни читаоци (који никада нису подржавали дрвени електрични бандерол) сматрају да ће сада требати чашу. Не. Идеално време за такву харфу је врели јулски дан, каникули, када јара трепери у ваздуху а "баба тера козлиће"; када је дрво суво и мехови попут шупље.

Скоро да сам заборавио: идеално место за постављање такве харфе је на падинама древног бубња. Прича о којој сам причала постављена је дуж поштанске руте, изграђене у време када су се Римљани настанили у Панонији. Захваљујући овој чињеници, јастук харфе, попут антене, ухвати звук древних времена; мелодије долазе из прошлости и из будућности.

Један комплет жица хвата целу октаву у молској скали, и, преко доминанте, лако прелази у дур.

Толико о самом инструменту.

Сад се само треба осврнути да се уверите да нема никог на Царском друму, никог у житу, никог у јарку, никог на хоризонту. Уколико наилазе кола 58 натоварена сеном, луцерком или житом, хитро се сакрити у одводни канал испод друма и сачекати да кола прођу.

Јасно вам је : ту је потребна самоћа. А и шта ће вам то да причају о вама да сте луди као ваш отац и да се питају што ли то наслањате главу на електричну бандеру. Неко ће још помислити да сте толико блесави да верујете да се у сувој, напуклој електричној бандери роје пчеле, па сте се полакомили на мед; неко би могао рећи да слушате долазак савезничког авиона и да га пријавите некоме; а неки могу ићи у своје фантазије до сада да ће размишљати како добити неке мистериозне поруке из етра.

Зато је (између осталог) најбоље проверити да нема никог на Царском друму, никог у житу, никог у јарку, никог на хоризонту.

Признајем, када би неко неупућен у музику наслонио уво на бандеру, заиста би помислио да чује далеко брујање авиона и одмах би побегао са друма и сакрио се у јарак; или би потрчао главом без обзира да обавести село да наилази ескадрила бомбардера. Али то је само први (погрешан) утисак; то је само пратња, басови, у којој слух дечака препознаје звук времена; јер из дубине времена и историје звуци долазе као квазари, далеке звезде. (Мирис истопљене смоле ту је само надраживање, као кад се у храму пале миришљаве траве, сандалово дрво или тамјан.)

Ево, док држи склопљене очи, ево шта му пева харфа на уво: да ће ускоро престати да ради као слуга код господина Молнара; да се његов отац никад неће вратити; да би напустио књижицу са пуњеном земљом уместо пода; да ће на крају стићи у Црну Гору са својим оцем; да ће имати нове књиге; да ће имати 1500 оловака, 200 пенија, 5.000 књига; да ће његова мајка ускоро умрети; да ће упознати девојку коју највише воли; да ће путовати; да ће видети море и градове; да ће - продирући у далеку историју и у библијска времена - истраживати своје мутно порекло; да напишем причу о олујској харфи од електричних палица и жице.

Данило Киш, *Рани јади*

Инструмент који више од било којег другог инструмента сједињује у себи средњовековну формулу лепог и сврсисходног- односна реченица у функцији атрибута (који више од било којег другог инструмента сједињује у себи средњовековну формулу лепог и сврсисходног) Било којег другог инструмента- придевски (конгруентни) атрибут
Срењовековну формулу лепог и сврсисходног- придевски (конгруентни) атрибут (средњовековну)
Правилима формалне хармоније- падежни атрибут са придевским значењем (формалне хармоније)
Формалне хармоније- придевски (конгруентни) атрибут
Својој основној сврси- придевски (конгруентни) атрибут
Пријатан звук- придевски (конгруентни) атрибут
Својој деветој години- придевски (конгруентни) атрибут
Електричне дрвене бандере- придевски (конгруентни) атрибут
Шест пари жица- придевски
Порцеланске изолаторе- придевски (конгруентни) атрибут

Распарен комплет за чај- придевски (конгруентни) атрибут (распарен), падежни атрибут са придевским значењем (за чај)
Мог еолског инструмента- придевски (конгруентни) атрибут
Музичку функцију тог комплета од кинеског порцелана- придевски (конгруентни) атрибут (музичку), падежни атрибут са придевским значењем (тог комплета од кинеског порцелана)
тог комплета од кинеског порцелана- придевски (конгруентни) атрибут (тог), падежни атрибут са придевским значењем (од кинеског порцелана)
кинеског порцелана- придевски (конгруентни) атрибут
систем за штимовање- падежни атрибут са придевским значењем
остале делове- придевски (конгруентни) атрибут
еолска харфа- придевски (конгруентни) атрибут
поменутих порцеланских дутмади за штимовање жица- придевски (конгруентни) атрибут (поменутих порцеланских), падежни атрибут са придевским значењем (за штимовање жица)
штимовање жица- рекцијски падежни атрибут
две електричне бандере од обичног накатранисаног јеловог стабла- придевски

(конгруентни) атрибут (електричне), падежни атрибут са придевским значењем (од обичног накатранисаног јеловог стабла)
обичног накатранисаног јеловог стабла- придевски (конгруентни) атрибут
идеална раздаљина- придевски (конгруентни) атрибут
наизменичном утицају киша, мраза и сунчане жеге- придевски (конгруентни) атрибут (наизменичном), падежни атрибут са придевским значењем (киша, мраза и сунчане жеге)
сунчане жеге- придевски (конгруентни) атрибут
наглим променама температуре - придевски (конгруентни) атрибут
жалосно срце- придевски (конгруентни) атрибут
електрична бандера- придевски (конгруентни) атрибут
рањено напукло стабло- придевски (конгруентни) атрибут
шумама које машу главом- односна реченица у служби атрибута
најближи пријатељи- придевски (конгруентни) атрибут
она друга два стабла – придевски (конгруентни) атрибут (она друга), паукални атрибут (два)
црну земљу- придевски (конгруентни) атрибут
зелених грана- придевски (конгруентни) атрибут
кинески комплет за чај- придевски (конгруентни) атрибут (кинески), падежни атрибут са придевским значењем (за чај)
шест пари превртнутих шоља- придевски (конгруентни) атрибут
никаква бандера- придевски (конгруентни) атрибут
неки неискусни читаоци- придевски (конгруентни) атрибут
дрвену електричну бандеру- придевски (конгруентни) атрибут
идеално време за такву харфу- придевски (конгруентни) атрибут (идеално), падежни атрибут са придевским значењем (за такву харфу)
такву харфу- придевски (конгруентни) атрибут
врели јулски дан- придевски (конгруентни) атрибут
стабло суво и звонко као да је шупље- придевски (конгруентни) атрибут (суво и звонко као да је шупље);
идеално место за постављање такве харфе- придевски (конгруентни) атрибут (место); падежни атрибут са придевским значењем (за постављање такве харфе)
такве харфе- придевски (конгруентни) атрибут
обронке неког пространог друма- падежни атрибут са придевским значењем
неког пространог друма- придевски (конгруентни) атрибут

поштански пут- придевски (конгруентни) атрибут
тој чињеници- придевски (конгруентни) атрибут
стуб харфе), падежни атрибут са придевским значењем
један комплет жица- придевски (конгруентни) атрибут (један), падежни атрибут са придевским значењем
целу октаву у молској скали- придевски (конгруентни) атрибут (целу), падежни атрибут са прилошким значењем (у молској скали)
молској скали- придевски (конгруентни) атрибут
самом инструменту- придевски (конгруентни) атрибут
царском друму- придевски (конгруентни) атрибут
кола 58 натоварена сеном, луцерком или житом- одводни канал испод друма- придевски (конгруентни) атрибут (одводни), падежни атрибут са прилошким значењем (испод)
ваш отац- придевски (конгруентни) атрибут
електричну бандеру- придевски (конгруентни) атрибут
сувој, напуклој, електричној бандери- придевски (конгруентни) атрибут
својим фантазијама- придевски (конгруентни) атрибут
неке тајанствене поруке из етера- придевски (конгруентни) атрибут (неке тајанствене), падежни атрибут са прилошким значењем (из етера)
далеко брујање авиона- придевски (конгруентни) атрибут (далеко), падежни атрибут са придевским значењем (авиона)
ескадрила бомбардера- падежни атрибут са придевским значењем
први погрешан утисак- придевски (конгруентни) атрибут
слух дечака- падежни атрибут са придевским значењем
звук времена- падежни атрибут са придевским значењем
дубине времена – падежни атрибут са придевским значењем
звучи као са квазара, далеких звезда- падежни атрибут са прилошким значењем
далеких звезда- придевски (конгруентни) атрибут
мирис истопљене смоле- падежни атрибут са придевским значењем (истопљене смоле)
придевски (конгруентни) атрибут (истопљене)
миришљаве траве- придевски (конгруентни) атрибут
сандаलोво дрво- придевски (конгруентни) атрибут
склопљене очи- придевски (конгруентни) атрибут

господина Молнара- атрибутив
 његов отац- придевски (конгруентни) атрибут
 уцерицу са набијеном земљом- падежни атрибут
 са придевским значењем
набијеном земљом- придевски (конгруентни)
 атрибут
 Црну Гору- придевски (конгруентни) атрибут
 нове књиге- придевски (конгруентни) атрибут
 девојку коју ће вечно волети- односна реченица у
 служби атрибута
далеку историју- придевски (конгруентни)
 атрибут

библијска времена- придевски (конгруентни)
 атрибут
своје мутно порекло- придевски (конгруентни)
 атрибут
 причу о еолској харфи од електричних бандера и
 жица- падежни атрибут са придевским значењем
 о еолској харфи од електричних бандера и жица-
 придевски (конгруентни) атрибут (еолској);
 падежни атрибут са придевским значењем (од
 електричних бандера и жица)
електричних бандера и жица- придевски
 (конгруентни) атрибут

Двадесет корачаја даље, иза завијутка, изнад пропланка пуног расцветане траве, ред дрвених кућица за пчеле. Ове лете широким круговима, као у заносу, изнад пропланка. Једна је чудна, сасвим црвена, обојена ко зна чим. Пошто се једина разликује од осталих, изгледа као умножена. Куд год погледам видим њу. Онда је бар посматрам. Лети раздрагано изнад цветова; сужавајући кругове, скоро је стални црвени ореол изнад њих. Опет се диже, зуји, размиче свој лет. Одједном се залети у цвет, зарива се дубоко у њега, буши јогунасто, страсно, скоро брутално, себи место у њему. Цело њено тело је у раду, чврсто, тешко, задихано. Сам цвет као какво живо биће, које подноси величанствено силовање, трпи, дршће на танкој стабљици од упорнога рада што је у њему; од тога дршћу и зелени листови изнад цвета. Затим пчела излеће, изгледа занесена, луда, јури право напред на нови бокор биља, у нови цвет. Онај претходни остаје сав болан, празан, отворен небу.

Пре но што се врате у кућице, стотине још других пчела мешају се, укрштају, бацају у цветове. Сав простор изнад биља, као да је захваћен у њин покрет, престаје бити за очи статичан. И цветови као да играју под летом пчела; као да једни дотрчавају под њих, да други у страху и ужасу беже. "Какав рад!" мислим у себи. "Тако бих волео једном да стварам, скупљајући оно што је најбоље у богатствима око мене, да прерадим то затим у једну јединствену хомогеност. На крају рада пчелиног је мед који садржи у себи срж свих цветова а није чак ни скуп онога што су они, већ нешто ново и изванредно. То није ни овај, ни онај цвет, то је мед; и особине су толико друкчије да то чак није ни мирис пре свега, већ укус. Доћи једнога дана на једно језеро као ово, приступити свему, свакоме, слушати све и гледати све и после, не то описати, већ, из тога начинити нешто што ће имати своју боју, свој укус, свој тон, свој парфем, своју судбинску патетичност. Не, не, не мислим то, већ нешто што отприлике одговара тој идеји. У сваком случају, требало би написати нешто имитијући пчеле, нешто страховито савремено, а што ипак не би било: као пчеле!"

Понова сам ухватио себе да бих желео да стварам ко зна шта и ко зна због чега. Треба ли да сам охол због тога или застиђен? Лежем на траву и одмах видим цело језеро под собом; свако рибарско сеоце као упола потопљен цвет. Између две травке, или између мојих прстију пред очима плове барке по води. Изгледа као да је довољно да упутим њима свој дах па да им помогнем да одмичу по тој површини, за шта је иначе нужан толики напор мајушних веслача. Или да их, састављајући изненада прсте, заробим као инсекте. Осећам се огроман, јер сам средиште свога посматрања и своје мисли а све то друго, иако живот као и ја, остаје минискулно и сићушно око мене до у бескрај. Међутим, све је игра и заблуда личности; перспективе се уређују око мене а ја нисам господар чак ни њих. Нисам господар ничега, ничега, чак ни себе. Примичем и размичем прсте и барке настављају да плове у једном неосетљивом азуру.

Улазим у варошицу која је на врху брда, разгледам њене зидове што је опасују, шарене запреге волова који пролазе оним јединим двама улицама, и најзад кастел из кога се ишло кроз засвођену галерију у утврђење над самим језером. За време од неколико векова, Ескалона се тако борила са Сарагосом, Монт-Паланкиносом итд. Силазим опет на језеро да узем поштанску лађицу за Хуенту. На обали окупљени рибари између разапетих мрежа гледају у једног свог друга који на крају штапа држи обешеног даждевњака.

Растко Петровић, *Људи говоре*

пропланка пуног расцветане траве- падежни атрибут са придевским значењем, придевски (конгруентни) атрибут (расцветане)
ред дрвених кућица за пчеле- падежни атрибут са придевским значењем, придевски (конгруентни) атрибут (дрвених)
дрвених кућица за пчеле- придевски (конгруентни) атрибут (дрвених);
широким круговима- придевски (конгруентни) атрибут
стални црвени ореол изнад њих- придевски (конгруентни) атрибут (стални црвени);
цело њено тело- придевски (конгруентни) атрибут
сам цвет као какво живо биће- придевски (конгруентни) атрибут (сам)
како живо биће- придевски (конгруентни) атрибут
величанствено силовање- придевски (конгруентни) атрибут
танкој стабљици- придевски (конгруентни) атрибут
упорног рада- придевски (конгруентни) атрибут (упорног);
зелени листови изнад цвета- придевски (конгруентни) атрибут (зелени), - падежни атрибут са прилошким значењем (изнад цвета)
нови бокор биља- придевски (конгруентни) атрибут (нови); - падежни атрибут са придевским значењем (биља)
нови цвет- придевски (конгруентни) атрибут
сав простор изнад биља- придевски (конгруентни) атрибут (сав); падежни атрибут са прилошким значењем (изнад биља)
њин покрет- придевски (конгруентни) атрибут
летом пчела-- падежни атрибут са придевским значењем
какав неред- придевски (конгруентни) атрибут
једну јединствену хомогеност- придевски (конгруентни) атрибут
крају рада пчелиног- придевски (конгруентни) атрибут (крају);
мед који садржи у себи срж свих цветова- односна реченица у служби атрибута, - падежни атрибут са придевским значењем (свих цветова), придевски атрибут (свих)
онај цвет- придевски (конгруентни) атрибут
једног дана- придевски (конгруентни) атрибут
једно језеро- придевски (конгруентни) атрибут
своју боју (свој укус/тон/парфем/судбинску патетичност)- придевски (конгруентни) атрибут
тој идеји- придевски (конгруентни) атрибут
сваком случају- придевски (конгруентни) атрибут
нешто страховито савремено- придевски (конгруентни) атрибут
цело језеро- придевски (конгруентни) атрибут
свако рибарско сеоце као упола потопљен цвет- придевски (конгруентни) атрибут (свако

рибарско); придевски (конгруентни) атрибут (упола потопљен)
упола потопљен цвет- придевски (конгруентни) атрибут
две травке-
мојих прстију- придевски (конгруентни) атрибут
свој дах- придевски (конгруентни) атрибут
толики напор мајушних веслача- придевски (конгруентни) атрибут (толики); падежни атрибут са придевским значењем (мајушних веслача), придевски (конгруентни) атрибут (мајушних)
средиште свога посматрања и своје мисли- падежни атрибут са придевским значењем свога посматрања и своје мисли- придевски (конгруентни) атрибут
заблуда личности - падежни атрибут са придевским значењем
једном неосетљивом азуру- придевски (конгруентни) атрибут
варошицу која је на врху брда- односна реченица у функцији атрибута
врху брда - падежни атрибут са придевским значењем
њене зидове што је опасују- придевски (конгруентни) атрибут (њене), односна реченица у функцији атрибута
шарене запреге волова који пролазе јединим двема улицама- придевски (конгруентни) атрибут (шарене), падежни атрибут са придевским значењем (волова који пролазе јединим двема улицама), односна реченица у функцији атрибута (који пролазе јединим двема улицама)
јединим двема улицама- придевски (конгруентни) атрибут
кастел из кога се ишло кроз засвођену галерију у утврђење над самим језером-
засвођену галерију- придевски (конгруентни) атрибут
утврђење над самим језером- падежни атрибут са прилошким значењем
време од неколико векова- падежни атрибут са прилошким значењем
поштанску лађицу за Хуенту- придевски (конгруентни) атрибут (поштанску), падежни атрибут са придевским значењем (за Хуенту)
окупљени рибари- придевски (конгруентни) атрибут
разапетих мрежа- придевски (конгруентни) атрибут
једног свог друга који на крају штапа држи обешеног даждевњака- придевски (конгруентни) атрибут (једног свог); односна реченица у служби атрибута (који на крају штапа држи обешеног даждевњака)
крају штапа- падежни атрибут са придевским значењем
обешеног даждевњака- придевски (конгруентни) атрибут

Моја прва сећања су повезана са кућом, иако је то чудно, јер сам био сувише мали да бих могао нешто да се сетим. Па ипак ми у сећању не-јасно стоји широк трем и дрвено степениште што води на спрат, памтим бунар у дворишту и воћњак иза куће. Али нисам сигуран у моје сећање, можда сам то измислио или направио након тога, гурајући слике у будућности у време. Али се потпуно сећам великог пауновог пера што га носи мој брат из старе куће у нову, док ја, Трого-дишњак, носим мајчину посудницу за подвлачење сурме (црмло за обрве). Ако ми је и ово сећање брат сугерисао својим причањем, онда је чудно што је тако живо, пластично, богато детаљима, убјед-Ијиво по моме присуству. Или су та рана сећања сло-жена, ванвременска, састављена од многих сећања, својих и туђих, структурирана у вишеслојну тво-Ревине која делује увјерИјив богатством стварно доживљених детаља, мада не све у једном тренутну-ку. Можда сам саставио у Имагинаме доживљај оно што је постојало издвојено: блиставо шарено нојево перо заћенут за велико огледало у ћошку „гостинске“ собе, и бурмутица обешена о сребром лан-цицу на огледалу, нису били неважни предмети у мом дјетињем свету, и ја сам их васкрсао њиховим учеићем, обавезујући их самим својим присуством.

Не знам шта се десило са старим турским на-мештај, али је нова кућа намештена модем, европски, а ла франца, и дуго је деловала хладно и одбојно, с креветима од политиране храстовине

Тада ми се десила једна обична људска ствар, заљубио сам се, мислећи да бољег и идеалнијег човјека никада више не бих могао наћи. Доцније сам се увјерио да је моје предосјећање било тачно и да сам потпуно у праву.

Не покушавајући да објасним разлоге због којих сам оставио своју прву жену, довољно је да кажем да сам се заљубио толико да нисам могао живот замислити без ње и одлучио сам да напустим прву жену с којом сам се вјенчао ни пре пуну годину дана.

Кад сам изашао касно увече из куће на улицу, изашла је за мном, у кућној хаљини и папучама., иако је падала киша. Журио сам низ Француску улицу да се одвојим и окончах ту мучну сцену која ништа неће изменити. Избезумљен, журио сам све ниже, док нисам дошао до градског сметлишта и у мраку загазио у глиб.

Меша Селимовић, *Сјећања*

Прва моја сјећања- придевски (конгруентни) атрибут

Родну кућу- придевски (конгруентни) атрибут

Сувише мали- придевски (конгруентни) атрибут

Широк тријем- придевски (конгруентни) атрибут

Дрвено степениште- придевски (конгруентни) атрибут

Бунар у дворишту - падежни атрибут са прилошким значењем

Воћњак иза куће - падежни атрибут са прилошким значењем

Своје сећање- придевски (конгруентни) атрибут

Будуће виђене слике у раније вријеме- придевски

(конгруентни) атрибут (будуће виђене), падежни атрибут са прилошким значењем (у раније време)

Великог пауновог пера- придевски (конгруентни) атрибут

Мој брат - придевски (конгруентни) атрибут

Старе куће- придевски (конгруентни) атрибут

Мајчину посудницу за подвлачење сурме- придевски (конгруентни) атрибут (мајчину), падежни атрибут са придевским значењем (подвлачење сурме)

Подвлачење сурме- рекцијски падежни атрибут

Црnilо за обрве- падежни атрибут са придевским значењем

Својим причањем- придевски (конгруентни) атрибут

Живо, пластично, богато детаљима- придевски (конгруентни) атрибут

та рана сјећања сложена, ванвременска, састављена од многих сјећања- придевски (конгруентни) атрибут (та рана),

вишеслојну творевину која дјелује

увјерљиво богатством стварно доживљених детаља- придевски (конгруентни) атрибут

(вишеслојну), односна реченица у функцији атрибута (која дјелује увјерљиво богатством стварно доживљених детаља)

богатством стварно доживљених детаља- падежни атрибут са придевским значењем, придевски (конгруентни) атрибут (стварно доживљених)

једном тренутку- придевски (конгруентни) атрибут

имагинарни доживљај - придевски (конгруентни) атрибут

блиставо шарено нојево перо богатством стварно доживљених детаља - придевски (конгруентни)

атрибут (блиставо шарено нојево), падежни атрибут са придевским значењем (богатством стварно доживљених детаља), падежни

атрибут са придевским значењем (стварно доживљених детаља), придевски (конгруентни) атрибут (стварно доживљених)

велико огледало у ћошку гостинске собе-

придевски (конгруентни) атрибут (велико), падежни атрибут са прилошким значењем (у ћошку гостинске собе)

гостинске собе- придевски (конгруентни)

атрибут
сребрном ланчићу на огледалу- придевски
 (конгруентни) атрибут (сребрном), падежни
 атрибут са прилошким значењем (на огледалу)
неважни предмети у мом детињем свету-
 придевски (конгруентни) атрибут (неважни),
 падежни атрибут са прилошким значењем (у мом
 детињем свету)
мом детињем свету- придевски (конгруентни)
 атрибут
својим учешћем- придевски (конгруентни)
 атрибут
својим присуством- придевски (конгруентни)
 атрибут
старим турским намјештајем- придевски
 (конгруентни) атрибут
нова кућа- придевски (конгруентни) атрибут
 креветима од политиране храстовине- падежни
 атрибут са придевским значењем
политиране храстовине- придевски
 (конгруентни) атрибут

једна обична људска ствар- придевски
 (конгруентни) атрибут
бољег и идеалнијег човека- придевски
 (конгруентни) атрибут
моје предосјећање- придевски (конгруентни)
 атрибут
своју прву жену- придевски (конгруентни)
 атрибут
пуну годину дана- придевски (конгруентни)
 атрибут (пуну)
кућној хаљини- придевски (конгруентни)
 атрибут
Француску улицу- придевски (конгруентни)
 атрибут
Ту мучну сцену која ништа неће изменити-
 придевски (конгруентни) атрибут (ту мучну),
 односна реченица у функцији атрибута (која
 ништа неће изменити)
Градског сметлишта- придевски (конгруентни)
 атрибут

Разговорни стил

- Е, јуче сам био у Београду, па сам свратио и до биоскопа!
- Стварно?! Баи супер. Шта си гледао?
- Ма гледао сам Терминатора, тројку. Филм је страва!
- Јој, екстра, једва чекам да га и ја видим.
- Нећеш се покајати, веруј ми.
- ОК, идем сада...журим на час, знаш да онај из српског мрзи када неко уђе после њега.
- Ма знам, човек је смор... хајде, пали!
- Еј, друже, окренидер се.
- Нећу!
- Окрени се, болан, што се љутиш.
- Ама нећу.
- Баи си ти некакав отрован створ.

Наставник: Ко пише књижевноуметничким стилем?

Ученик: Писци.

Наставник: Тако је. Да ли препознајемо одакле су дати одломци текстова
 писаних књижевноуметничким стилем?

Ученик: Из приповетке Увела ружа и песме Очију твојих да није.

Наставник: Тако је. Шта је то по чему се ови текстови разликују од осталих текстова?

Ученик: Песма је писана у стиху.

Наставник. Јесте, стих је једна од одлика књижевноуметничког стила. Шта још примећујемо?

Ученик: Пренесено значење речи, употреба стилских фигура.

Наставник: Да, шта још можемо да наведемо?

Ученик: Емоционалност, дескрипција.

Наставник: Јесте. У тексту имамо речи као што су минтан, бошчица, гиздаше, знамо ли по чему су те
 речи специфичне?

Ученик: То су застареле речи.

Наставник: Да, знамо ли како се зову те речи?

Ученик: Архаизми.

Некакав отрован створ- придевски (конгруентни) атрибут
књижевноуметничким стилем- придевски (конгруентни) атрибут
 одломци текстова- падежни атрибут са придевским значењем
 приповетке „Увела ружа“ - атрибутив
 песме „Очију твојих да није“ - атрибутив
 ови текстови- придевски (конгруентни) атрибут
 сталих текстова- придевски (конгруентни) атрибут
 одлика књижевноуметничког стила- падежни

атрибут са придевским значењем, придевски (конгруентни) атрибут (књижевноуметничког) пренесено значење речи- придевски (конгруентни) атрибут (пренесено); падежни атрибут са придевским значењем (речи)
 употреба стилских фигура- падежни атрибут са придевским значењем
стилских фигура- придевски (конгруентни) атрибут
застареле речи- придевски (конгруентни) атрибут

Административни стил

ЈАВНИ ПОЗИВ ЗА ИМЕНОВАЊЕ СУДСКИХ ВЕШТАКА

Министар правде и државне управе на основу члана 11. ст. 1. и 2. Закона о судским вештацима („Сл. Гласник РС”, број 44/10), објављује јавни позив за именовање судских вештака према потребама и условима, наведеним у документу „Јавни позив за именовање судских вештака” који можете преузети.

Захтев за именовање са доказима потребно је доставити на адресу: Министарство правде и државне управе Републике Србије, Београд, Немањина 22-26, са назнаком: „Јавни позив за именовање судских вештака”.

Рок за подношење захтева је 3 (три) месеца од дана оглашавања у „Службеном гласнику Републике Србије” (Сл. гласник РС 20/14 од 21.02.2014. године).

Захтев се подноси на обрасцу који се може преузети са интернет странице Министарства правде и државне управе.

Захтев за именовање судских вештака тарифира се на основу Закона о републичким административним таксама тарифни број 25. у износу од 740,00 динара за подношење захтева; а за решење по захтеву за упис у Регистар судских вештака у износу од 740,00 динара. Наведени износ уплаћује се на жиро рачун 840-742221843-57, модел 97, позив на број: 50016, сврха уплате Републичка административна такса, прималац: Буџет Републике Србије.

Јавни позив се не односи на судске вештаке који су решењем овог министарства именовани по јавном позиву из 2010. године, већ само за избор нових судских вештака.

Лице задужено за давање обавештења поводом јавног позива за именовање судских вештака је Марко Драгомановић, телефон број 011/3622-342, адреса електронске поште: marko.dragomanovic@mppravde.gov.rs.

јавни позив за именовање судских вештака- придевски (конгруентни) атрибут (јавни);
 падежни атрибут са придевским значењем (именовање судских вештака), рекцијски
 падежни атрибут (судских вештака), придевски (конгруентни) атрибут
 Министар правде- падежни атрибут са придевским значењем
Државне управе- придевски (конгруентни) атрибут
 Закона о судским вештацима- падежни атрибут са придевским значењем; придевски (конгруентни) атрибут (судским)
 Захтев за именовање- падежни атрибут са придевским значењем

Министарство правде - падежни атрибут са придевским значењем
државне управе Републике Србије- придевски (конгруентни) атрибут (државне); падежни атрибут са придевским значењем (Републике Србије); атрибутив (Србије)
 дана оглашавања у „Службеном гласнику“ Републике Србије- падежни атрибут са придевским значењем (оглашавања у „Службеном гласнику Републике Србије”); падежни атрибут са прилошким значењем (у „Службеном гласнику Републике Србије”); придевски (конгруентни) атрибут (Службеном); падежни атрибут са придевским значењем (Републике Србије); атрибутив (Србије)

интернет странице Министарства правде – придевски (конгруентни) атрибут (интернет), падежни атрибут са придевским значењем (Министарства правде); падежни атрибут са придевским значењем (правде)
државне управе- придевски (конгруентни) атрибут
 Захтев за именовање судских вештака- падежни атрибут са придевским значењем
Закон о републичким административним таксама- падежни атрибут са придевским значењем (републичким административним таксама); придевски (конгруентни) атрибут (републичким, административним)
Тарифни број- придевски (конгруентни) атрибут
 Подношење закона- рекцијски падежни атрибут
 Решење по захтеву за упис- падежни атрибут са придевским значењем
 Захтеву за упис- падежни атрибут са придевским значењем
 Регистар судских вештака- падежни атрибут са придевским значењем (судских вештака); придевски (конгруентни) атрибут (судских)
Наведени износ- придевски (конгруентни) атрибут
Жиро рачун- придевски (конгруентни) атрибут
 Позив на број- падежни атрибут са придевским значењем

Сврха уплате- падежни атрибут са придевским значењем
Републичка административна такса- придевски (конгруентни) атрибут
 Буџет Републике Србије- падежни атрибут са придевским значењем
јавни позив- придевски (конгруентни) атрибут
Судске вештаке- придевски (конгруентни) атрибут
 Решењем овог министарства- падежни атрибут са придевским значењем
Јавном позиву- придевски (конгруентни) атрибут
 Избор нових судских вештака- падежни атрибут са придевским значењем (нових судских вештака); придевски (конгруентни) атрибут (нових), падежни атрибут са придевским значењем (вештака)
 давање обавештења поводом јавног позива за именовање судских вештака- рекцијски падежни атрибут, падежни атрибут са прилошким значењем (поводом јавног позива за именовање судских вештака)
 Адреса електронске поште- падежни атрибут са придевским значењем
Електронске поште- придевски (конгруентни) атрибут

Закључак

Сваки функционални стил има своје основне карактеристике које су одређене коришћењем различитог речника прилагођеног том стилу. Избор и учесталост атрибута још једна су кључна ставка која утиче на изглед тог стила. Овим радом покушала сам да објасним који је значај атрибута за сваки стил појединачно.

Резиме

-књижевноуметнички стил:

Ово је стил који је најбогатији атрибутима различитих врста, јер су управо они једни од носилаца богате уметничке речи и употпуњују уметничку представу, а у неким случајевима имају и кључни значај у приказу јединственог уметничког доживљаја. Атрибути у овом стилу често имају и пренесена значења, дају сложеност стуктури израза и веома су пажљиво бирани у циљу што бољег и уметнички вреднијег приказа.

-административни стил:

У оквиру овог стила атрибути се јављају ретко, једнолични су и њихова је функција једино прецизирање неких формалних административних израза и термина или се јављају у оквиру званичних назива институција, докумената и сл. Улога атрибута у оплемењавању стилског израза неприметна је и нема значаја за сам текст.

- публицистички стил:

После књижевноуметничког, публицистички стил је тај који највише користи атрибуте. Међутим, они

у оквиру овог стила могу имати двојаку улогу. Осим употпуњавања и богаћења текста, који се јавља ређе и као такав не сме кварити контекст самог текста, атрибути такође морају да допринесу што прецизнијем, јаснијем и истинитијем преношењу поруке која ће бити доступна широком спектру читалаца, те стога мора бити разумљива свима. Овим је вредност атрибута и њихов значај у тексту неупоредиво већи. Атрибути који се користе у текстовима овог стила, за разлику од књижевноуметничког, немају улогу да нам приближе субјективни став аутора текста, јер он најчешће мора бити неутралан.

-научни стил:

Слично административном, и научни стил оскудева у коришћењу атрибута, а разлог за то је јасан: атрибути у научном стилу немају релевантну улогу и могу само допринети компликовању информације која је изнета. Такође, ово је стил који обилује терминима страног порекла који у свом објашњењу могу садржати атрибуте, али су у самим текстовима најчешће подразумевани као унапред јасни. Атрибути који се јављају у текстовима овог стила имају улогу прецизирања или објашњавања појмова и њиховог значења или стоје у оквиру назива неких појмова.

-разговорни стил:

Проучавање атрибута у оквиру овог стила може бити најразличитијих опсега и резултата. То је због тога што резултати директно зависе од друштвене групе којој припадају особе које воде разговор, даље, од њихове професије, образовања итд. Тако овај стил може попримити црте других стилова, може обилovati атрибутима или бити веома сиромашан истим. Још једна важна карактеристика овог стила јесте жаргон који је заступљен само изван српског књижевног језика. Иако као такав не мора бити предмет проучавања у оквиру књижевног језика, он је, такође, веома занимљив за проучавање. Један од разлога јесте управо то што има јединствене атрибуте (понекад чак и неприкладне) који су у живој употреби у свакодневном говору и због тога имају посебну вредност.

У зависности од поруке коју треба да пренесемо и дејства које треба да оствари код саговорника користимо се различитим стилима изражавања. Тако и избор атрибута као и њихова учесталост биће различит. Овим истраживањем само сам донекле објаснила проблематику употребе атрибута у оквиру различитих функционалних стилова. Она се може проширити много више, при чему бисмо дошли до неких нових закључака, као и до објашњења неких изузетака који су овде заступљени.

Ивана Нешовановић III₂

Сачувајмо од заборава!

Слушајући старије чланове породице, имали смо прилику да чујемо и да се заинтересујемо за речи и фразе, нама данас мање познате и не сасвим блиске. Већина њих је коришћена у свакодневном говору, и на помало духовит начин приказује разноликост и богатство српског језика. У наставку су издвојене одабране речи и изрази и њихова објашњења:

- забатргати се – занети се, преокупирати
- шур-бур – забушавати (Нема ту шур-бур)
- чинге-минге (паре)
- закаведати – занемоћати, осећати се лоше, болесно, уморно
- ландарати – неконтролисано се кретати, бесциљно ићи свуда (Ландо – за особу)
- збркати – умешати без неког реда, помешати
- затарабити – затворити (Затараби тај прозор)
- узјонутити, узвјетрити - Понашати се, кретати се неконтролисано (И кад попије, онда само узјони, узвјетри)
- багатела – није вредно, цабе (Дати паре за багателу)
- урадити нешто к'о јуне у плас' - залетети се у нешто без размишљања
- стубе - рипстоли
- пиљци – каменчић, служи за игру уместо кликера (Терати пиљке по прашини – Играти се са ситним каменчићима, по песку)
- бити закерало – Тражити стално нешто, бити незадовољан (Какво си ти закерало)
- опалити нешто – препећи (Како си опалила то месо)
- зателебати се – "заљубити се к'о живуљка", немати разум, контролу
- измурдарити, смуати - добити нешто на превару, остварити без труда, провући се
- шуркати – радити споредне послове, припомагати, ништа конкретно
- прошуњавати – шпијунирати
- одлагати коленима – клецати, тешко се кретати
- начоклешити – подићи (Кад се дрво начоклеша (подигне), боље гори.)
- чагља – дрвени жарач
- уриктати – средити, распремити, направити да ђакти
- скалала - уморна, скапала
- жиже-миже – дрангулије, ситнице, украси, разне стварчице
- југум – намћор, баксуз
- боф(л)ук – лош квалитет
- штранг(л)а – кратак конопац
- кећав – болешљив (Сва сам кећава, све ме боли.)
- увитуљити – умислити, бити убеђен (Кад он

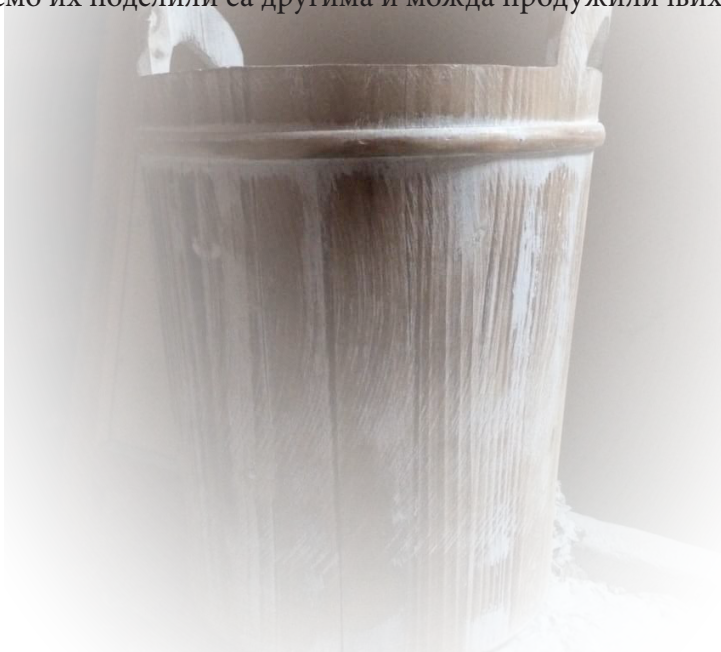
нешто увитуљити да је нешто боље...)

- траповјезнији -рефлекснији, разумнији, паметнији
- омантупити – оглупети (То омантупило од алкохола)
- сјаудити – бити нервозан, нерасположен, лоше се осећати
- шмрдољак - нешто мало
- Алауца – невреме, снежина (Док није залауцило)
- не видети некога ни за жуту банку – игнорисати, не примећивати
- балавандер – клинац, балавац, који не зна ништа, незрео
- скидати гаће хвалећи се – превише се хвалити, хвалисати се
- захваљивати некоме колико се викнути може – неизмерно се захваљивати
- разрудети - поруменети, наћи, нарасти
- збарити – схватити, помирити се са нечим
- бити смућен – збуњен, погубљен
- апаш – несташан, немиран
- шњарити – споро се кувати, пећи, распасти се, згњецкати
- скергати се, скентати се – пасти и повредити
- угентати се – обући се много
- тарапана – друштво, гужва
- рикнути – пасти, сапети се, умрети
- овизати - научити мало
- уживати к'о цар Селасије – живети лагодно, добро, уживати
- ћага – диплома
- тићити се – размножити се (цвеће, корен)
- микерити – гледати, одмеравати
- кад је неко доватних руку – Хоће да краде, зна шта и како да украде
- шулувртан - брзоплет, понекад није у винклу
- бледа, можеш да читаш кроз њу.
- батли – срећне руке, нешто или неко ко доноси срећу, супротно од баксуз
- држати дују - Инатити се, љутити се
- мачуга – штап од дрвета
- гудураво - рељефасто
- зајанђати се – ухватити замах
- замајавати – успоравати неку радњу
- изјанђати-кад нечему прође време

- згебаст - трапав
- момковати заједно – дружити се
- апови – лом, чуда, нешто старо, даске
- погмиљети – умерати се, омекшати, помало сатрунути
- аламуња – лош човек, лошег карактера, преварант
- награисати – настрадати
- геак – сировина, глуп човек, сељачина
- понашати се „као уваћен“
- пртљати – причати нешто безвезе, што није на месту
- замандалити – закључати
- кумбара – дим у већим количинама
- покропити – попрскати водом по површини
- Све је добро док не узме ђем на зуб – Губитак контроле над животињом, коњем, или у пренесеном значењу човеком (ђем или ђев – узда)
- вакат – време, моменат за нешто
- валида- инвалидска пензија

- увече Божића- Бадње вече
- кијамет – невреме, киша
- рипа – обао и пљоснат камен, облутак
- квита- потрда о узетој роби или извшеној услузи
- рабош – мера, дрвце (Изгубити рабош – меру, осећај за меру)
- ђерити – виркати да нешто видиш ,крадом гледати
- буца – дрвена посуда за воду
- видрица – ведро, мања посуда за воду
- ћулсија- стуб у подруму на који се ослања главна греда
- зорт – нешто тешко, мучно
- цимента- лимено лонче за воду
- удут – узак пут, путић
- музике – усна хармоника
- ђикан – коњ
- мимогред – узгред, упоредо
- лопар – велики комад у односу на ситнину

Неке од речи које су се користиле личе на оне које су и данас у употреби, док с друге стране велики је број оних које су нам потпуно непознате и звуче различито од данашњих. У време када све лакше и брже усвајамо речи страног порекла, важно је сачувати идентитет и јединственост свог језика. Речи и изрази које смо открили су право благо и добар показатељ да језик може дочарати менталитет самог народа. Желећи да их сачувамо од заборава, записали смо их и пронашли значења која одговарају данашњем језику, да бисмо их поделили са другима и можда продужили њихову употребу.

Андреа Бојовић III₂

Савремени српски језик

Променом културе и начина живљења од Вука до данас доста се променио и лексички фонд нашег језика. Кад би нас Вук данас чуо, вероватно не би разумео много тога што би рекли. Зато смо, претходне школске године, дошли на идеју да се бавимо прикупљањем речи које сигурно нисмо могли пронаћи у Вуковом Рјечнику или бар не у овом значењу. Како су Вукове одреднице преведене на латински и немачки језик, ми смо одлучили да наше одреднице преведемо на све језике који се уче у нашој школи (немачки, енглески, руски, шпански и италијански језик). Трудим се да, као и Вук, дамо детаљније објашњење коришћења датих лексема, кроз примере. Наведени примери, такође, дају слику и нашег начина живљења, одевања и комуникације младих. Многим становницима Србије непозната су сва значења ових речи. Велики број наведених одредница пореклом је из страних језика, али се у нашем разговору свакодневно употребљавају. Овај материјал је допуна **Речнику** који је радила Дуња Комадинић претходне школске године. Наравно, непотпун је и сада. План је да га наредних година допуњавамо новим одредницама.

Бленд (блендовати) (енг. *to blend*, фр. *mettre dans le passoire*, шпан. *Difuminar*, нем. *blenden, mischen*, итал. *scottare*)

1. Пасирати, миксовати храну, мешати док не буде глатка смеша
2. Равномерно наношење шминке

Пример: „Како јој је добро изблендована сенка!“

Блиндиран (енг. *seal*, фр. *blindé*, шпан. *blindado*, нем. *geranzert*, рус. *бронированный*, итал. *blindato*)

1. Заштићен оклопом или непробојним слојем жице (возило, стакло)
2. Особа која је заштићена, недодирљива (јавна личност која има своје телохранитеље)

Пример: „Желео бих да га упознам, али је блиндиран.“

Бомба (енг. *Bomb*, фр. *bombe*, шпан. *la bomba*, нем. *die Bombe*, рус. *бомба*, итал. *bomba*)

1. Врста експлозивног оружја, разорна направа
2. Згодна, привлачна девојка

Пример. „Види каква бомба!“

Возити (енг. *to drive*, фр. *conduire*, шпан. *conducir*, нем. *fahren*, рус. *рулить*, итал. *guidare*)

1. Управљати неким превозним средством
2. Бити под дејством психоактивних супстанци.

Пример: „Ала ме вози амфетамин!“

Гиље (енг. *sneakers*, фр. *chaussons*, шпан. *las zapatillas*, нем. *die Turnschuhe*, рус. *кросы*, итал. *scarpe*)

1. Патике

Пример: „Човече, где си набавио те гиље?“

Гроб (енг. *grave*, фр. *tombe*, шпан. *la tumba*, нем. *das Grab*, рус. *гроб*, итал. *sepolcro*)

1. Место где се сахрањују умрли

2. Много ружна особа

Пример: „Види ону гробину!“

Губити се (енг. *to get lost*, фр. *se perdre*, шпан. *perderse*, нем. *verirren sich*, рус. *теряться*, итал. *perdersi*)

1. Несналажење у простору услед лоше оријентације
2. Причати глупости, лупетати, безуспешно покушавати да будеш занимљив

Пример: „Што се то губиш?“

Гушити (енг. *choke*, фр. *étouffer*, шпан. *ahogarse*, нем. *ersticken*, рус. *душить*, итал. *soffocare*)

1. Имати сметње у дисању
2. Грубо стезање некога за врат
3. Осећање које изазива тесан оковратник

Пример: „Угуши ме ова ролка“

Досађивати некоме својим присуством или причом

Пример: „Угуши ме она Ивана!“

Загревање (енг. *Warm-up*, фр. *chauffage*, шпан. *el calentamiento*, нем. *die Erwärmung*, итал. *scaldamento*)

1. Постизати све већу температуру
2. Загревање мишића приликом пре неке физичке активности (трчањем, истезањем)

Пример: „За загревање ћемо урадити 30 чучњева!“

Конзумирање алкохола до границе опијања
Обично се то чини како би особа била опуштенија приликом вечерњег изласка

Пример: „Ана, хоћеш на загревање пре журке?“

Испалити (енг. *to shoot*, фр. *Tirer*, шпан. *disparar*, нем. *schießen*, итал. *sparare*)

1. Произвести пуцањ, опалити

2. Прекршити неки договор

Пример: „Не могу да верујем да нас је испалио!“

3. Кад неко каже нешто погрешно

Пример: „Како си се испалио?“

Клокс (енг. *homeless*, фр. *clauchard*, шпан. *el vagabundo (sintecho)*, нем. *der Obdachlose*, рус. бомж, итал. *senzatetto*)

1. **Скраћено од клошар**
2. **Скитница, бескућник, уличар, време проводи без циља**
3. **Особа која проводи време по журкама под дејством различитих психоактивних супстанци.**

Кикс (енг. *faul*, фр. *faute*, шпан. *el fallo*, нем. *der Fehler*, рус. кикс)

1. **Испад, грешка ненамерно учињена**

Пример: „Како сам киксно јуче на утакмици!“

Комирати се (енг. *to collapse*, фр. *tomber dans le coma*, шпан. *colapsar (derrumbarse)*, нем. *kollabieren*, рус. *комироваться*, итал. *crollare*)

1. **Изгубити свест, пасти у кому**
2. **Превише попити алкохола и не знати за себе**

Пример: „Види овог како је комиран!“

Кринц (енг. *cringe*, фр. *honte*, шпан. *avergonzado*, рус. *опростоволоситься*, нем. *diePeinlichkeit*, итал. *vergogna*)

1. **Осећати се посрамљено, постиђено због некога**

Пример: „Који сам кринц осетила због њених речи!“

Лутка (енг. *doll*, фр. *poupée*, шпан. *la muñeca*, нем. *die Puppe*, рус. кукла, итал. *bambola*)

1. **Играчка у облику мушке или женске особе**
2. **Лепа женска особа.**

Пример: „Она Пенелопе Круз је права лутка!“

3. **Човек који нема своје мишљење и став, већ њиме управља неко други**

Пример: „Политичари су лутке, марионете којима владају људи из сенке!“

4. **Скраћено луче, улични жаргон за дрогу тј. пола грама хероина- (по)лутка**

Мацан (енг. *cat*, фр. *chat*, шпан. *el gato*, нем. *der Kater*, рус. *котик*, итал. *miccio*)

1. **Демунитив за малог мачора**
2. **Момак привлачног изгледа, згодан и лепо обучен**

Пример: „Види какав мацан!“

Магла (енг. *fog*, фр. *brume*, шпан. *la niebla*, нем. *der Nebel*, рус. *туман*, итал. *nebbia*)

1. **Атмосферска појава**
2. **Може да означава наредбу, да се неко помери**

са одређеног простора

Пример: „Ајде, магла одавде!“

Мувати (енг. *fool*, фр. *tricher*, шпан. *engañar, ligarse*, нем. *täuschen*, рус. *мухлевать*, итал. *ingannare*)

1. **Радити нешто недозвољено, варати**
2. **Покушавати да освојимо некога**

Пример: „Јован мува Ану још од прве године!“

Мрак (енг. *dark*, фр. *noir*, шпан. *la oscuridad*, нем. *das Dunkel*, рус. *тьма*, итал. *buio*)

1. **Тамно доба дана**
2. **Супротно од светла**
3. **Када је нешто много добро, кажемо да је мрак.**

Пример: „Овај телефон је мрак!“

Мутан (енг. *Muddy, turbid*, фр. *Trouble*, шпан. *turbio*, нем. *düster*, рус. *мутный*, итал. *torbido*)

1. **Антоним од речи бистар**
2. **Особа која је необичног изгледа и карактера, није је лако докучити**

Пример: „Он је баш мутан тип!“

Набости (енг. *to stab*, фр. *Piquer*, шпан. *apiñalar*, нем. *stechen*, рус. *уколоться*, итал. *pungere*)

1. **Повредити се убодом шиљатог предмета**
2. **Ударити некога песницом**

Пример: „Ја набод, он чорба!“

Налог (енг. *warrant*, фр. *mandat*, шпан. *el orden*, нем. *derAuftrag*, рус. *заказ*, итал. *modulo*)

1. **Уплатница, папир преко кога се врше трансакције новца**
2. **Профил на некој друштвеној мрежи**

Пример: „Синоћ сам отворила налог на Facebook-у.“

Окачити (енг. *to hang*, фр. *Accrocher*, шпан. *colgar*, нем. *hängen*, рус. *повешивать*, итал. *attacare*)

1. **Ставити нешто да виси о зид, о чивилук и сл.**
2. **Поставити фотографију, песму, статус на некој друштвеној мрежи**

Пример: „Јеси ли видела статус који сам синоћ окачила?“

Откинути се (енг. *Cut off*, фр. *se détacher*, шпан. *cortarse*, нем. *abschneiden*, рус. *оторваться*, итал. *staccarsi*)

1. **Нагло се одвојити од нечега**
2. **Унети превелику количину алкохола и невладати собом.**

Пример: „Како се Милош откинуо синоћ у граду!“

Синоними: отковати се, одвалити, убити се, рокнути се

Худ (енг. *hood*, фр. *Capot*, шпан. *el barrio*, нем. *die Haube*, итал. *paese*)

1. На енглеском језику може значити хаубу на аутомобилу

2. Рејон, крај, улица у којој живимо.

Пример: „Дођи до худа!“

Солитер (енг. *skyscraper*, фр. *gratte-ciel*, шпан. *los rascacielos*, нем. *der Wolkenkratzer*, рус. *шпала*, итал. *grattacielo*)

1. Висока зграда са више спратова намењена за становање више породица

2. Висока девојка

Пример: „Види ову солитерку!“

Примати се (енг. *get in*, фр. *pousser bien*, шпан. *recibirse*, нем. *vertrauen*, рус. *прирастисъ*, итал. *accogliere*)

1. Успевање развоја биљке

2. Слепо веровање у оно што други говоре

Пример: „Како се прима на Иванову причу!“

3. Кад неко мисли да је добар у нечему, па се горди пред другима

Пример: „Ала се овај примио да зна да игра кошарку!“

Синоним: пржити се

Пући (енг. *break*, фр. *Craquer*, шпан. *romper (estallar)*, нем. *brechen*, рус. *лопнутъ*, итал. *rompere*)

1. Кидати се, цепати се, сламати се

2. Раскидање љубавне везе или пријатељства

Пример: „Јуче им је пукла веза.“

3. Изгубити у спорту са великом разликом

Пример: „Како сте пукли од Партиизана синоћ!“

4. Ударити јако некога

Пример: „Како га је Јован пукао песницом!“

5. Изгубити разум, полудети

Пример: „Само сам одједном пукао од беса!“

6. Када нам одједном постане нешто јасно

Пример: „У тренутку му је пукло пред очима.“

7. Гласно се смејати

Пример: „Пукла сам од смеха!“

Рејв (енг. *Rave*, шпан. *el delirio*, нем. *der Rave*, рус. *тусовка*, итал. *rave*)

1. Журка на којој се искључиво слуша рејв музика

Пример: „Какав је рејв био синоћ!“

Рупа (енг. *hole*, фр. *Trou*, шпан. *el agujero*, нем. *das Loch*, рус. *дыра*, итал. *biso*)

1. Удубљење у земљи

2. Пропао, лош, руиниран стамбени простор

Пример: „У каквој рупи она живи...“

Статус (енг. *status*, фр. *Statut*, шпан. *el estado*, нем. *der Status*, рус. *статус*, итал. *stato*)

1. Тренутно постојање ствари

2. Положај личности у некој заједници (породичној, државној, друштвеној, професионалној)

3. Изношење мишљења на друштвеним мрежама (види окачити)

Топ (енг. *top*, фр. *Canon*, шпан. *el peón*, *superior*, *guay*, нем. *das Top*, рус. *пушка*, итал. *top*)

1. Врста ватреног оружја

2. Фигура у шаху

3. У склопу имена неких одевних предмета (кроптоп, топ хаљина)

4. Привлачна девојка

Хемија (енг. *chemistry*, фр. *Chimie*, шпан. *la química*, нем. *die Chemie*, рус. *хемија*, итал. *chimica*)

1. Природна наука која проучава супстанцу

2. Љубавна повезаност, међусобна привлачност између две особе

Пример: „Каква је хемија између ова два глумца.“

Цимати (енг. *call up*, фр. *téléphoner*, шпан. *llamar*, *enfadarse*, нем. *zerren*, рус. *звякнути*, итал. *fare uno squillo*)

1. Звати некога на телефон

2. Изнервирати се

Четовати (енг. *to chat*, фр. *Chater*, шпан. *chatear*, нем. *chatten*, рус. *чатити*, итал. *chiacchierare*)

1. Водити конверзацију преко друштвених мрежа

Пример: „Синоћ сам четовала са њим.“

Чорба (енг. *broth*, фр. *Bouillon*, шпан. *el caldo*, нем. *die Fleischbrühe*, рус. *суп*, итал. *brodo*)

1. Течно јело од куваног меса и поврћа

2. Крв (пример видети „набости“)

Шминка (енг. *makeup*, фр. *maquillage*, шпан. *el maquillaje*, нем. *die Schminke*, рус. *макияж*, итал. *trucco*)

1. Средства за наглашавање лепоте које жене наносе на лице и тело.

2. Реч коју користимо када желимо некеме да кажемо да лепо изгледа.

Пример: „Баш си шминка!“

Шутнути (енг. *to dump*, фр. *buter*, шпан. *tirar*, нем. *schießen*, *verlassen*, рус. *закройте*, итал. *incolpire*)

1. Ударити лопту (или некога) ногом

2. Оставити момка/ девојку

Пример: „Ана је јуче шутнула Јована!“

Милица Јевеичић I₁

Превод: Кристина Вајовић III₂, Бранко Коларевић I₂ и Милица Јевеичић I₁

Германизми у српском језику

Мој задатак је био да кроз кратку причу прикажем присутност других језика у у нашој комуникацији. Као што и сами знате, у свакодневном говору и писању користимо речи чији корени нису српског порекла, него иду много даље и дубље. Одабрала сам речи германског порекла, али у нашем језику јавља се и велики број англицизама, турцизама, русизама, грцизама, романизама као и речи које воде порекло из других језика. Велики број људи није ни свестан колико су те речи честе у нашој употреби и колико су се одомаћиле у нашем језику.

Написала сам текст у коме се јавља већи број германизама, а затим сам покушала да германизме из тог истог текста заменим речима нашег порекла. Колико је лако пронаћи адекватну замену тим речима, а да текст не изгледа необично обичном читаоцу (слушаоцу), видећете након читања текстова.

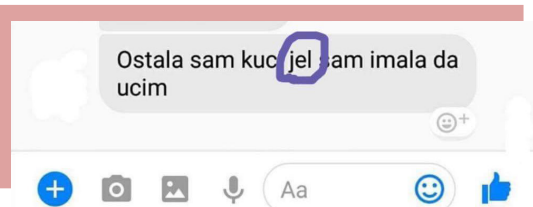
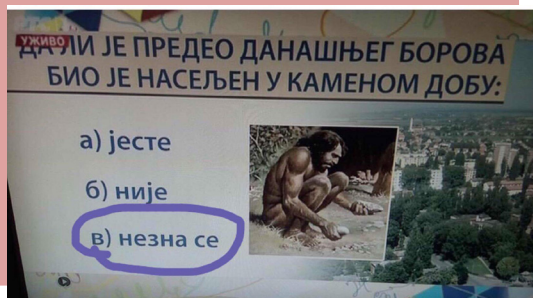
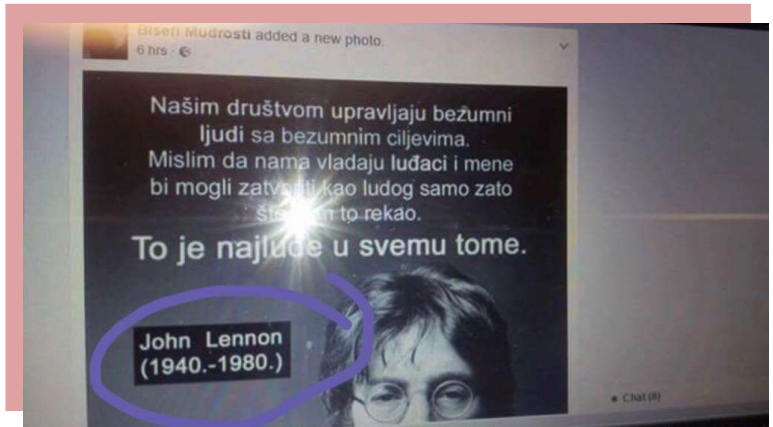
Позвао шпијун келнера да наручи криглу пива, а келнер намести крагну, седе преко пута и започе причу о актуелном штрајку и шверцу. Током разговора, он примети покварен рајсфершлус на коферу и досети се једног вица... Смејали су се слатко уста пуних штрудле, док им поглед нису привукле дуге ноге са високим штиклама на тепиху код шалтера броја 2. И црна блуза легла је као шлаг на Шварцвалд. У једној кеси носила је фарбу и фен, а у другој руци бадемантил. Шминка јој је испијала лице, а виклери красили неуредну фризуру. Застала им је кнедла у грлу. У том тренутку требало им је луфта, да не би настала хаварија. Иза ње, могао се испратити молер који пажљиво фарба штекер поред бине. У џепу му шрафцигер и не престаје да шљака...

Позвао доушник угоститеља да наручи боцу пива, а угоститељ намести оковратник, седе прекопута и започе причу о обустави рада и кријумчарењу. У току разговора, он полако примети покварен смичак на путној торби и досети се једне шале. Смејали су се слатко уста пуних савијаче са џемом или маком, док им поглед нису привукле дуге ноге са високим потпетицама на простирци код отвора у пошти број 2. И црна кошуља легла је као улупан снег од беланцета умућен са шећером на Шварцвалд. У једној кеси носио је цвет за косу и сушило за косу, а у другој руци свој огртач за после купања. Средство за привремено улепшавање испијало јој је лице, а увијач за косу красио је неуредну фризуру. Застао им је ваљухак у грлу. У том тренутку, требало им је ваздуха/ празног простора, да не би настао хаос. Иза ње, могао се испратити човек који пажљиво маже утичницу поред позорнице. У џепу му алатка за одвијање и завијање и не престаје да ради...

Док сте читали ова два текста и сами сте се боље снашли и разумели читајући онај текст у коме су коришћене речи германског порекла. Зашто? Зато што је данас јако тешко заменити речи страног порекла нашим изворним речима. Вековима уназад, под влашћу других народа и окриљу њихових култура, људи су почели да усвајају поједине обичаје и речи. Оне су постале сада део нас и саставни део нашег језика и тешко их је искоренити. Пре него што речи страног порекла постану саставни део нашег речника, треба размислити о оправданости њихове употребе. Понекад је она неопходна уколико немамо реч у матерњем језику која би означавала исти појам. Ако у нашем језику постоји реч која означава исти појам, нема потребе за коришћењем речи из страног језика. Потребно је очувати матерњи језик, јер је он потврда нашег постојања.

Кристина Вајовић III₂

Честе грешке у говору и писању

ЛИТЕРАТУРА

- Правопис српског језика*, Мато Пижурица, Митар Пешикан и Јован Јерковић, Матица српска, Нови Сад, 2010. година
- Граматика српског језика за сва четири разреда средње школе*, Љубомир Поповић и Живојин Станојчић, Завод за уџбенике, Београд, 2011.
- Граматика, Уџбеник за први (други, трећи) разред гимназија и средњих стручних школа*, Весна Ломпар и Александра Антић, Издавачка кућа Klett д.о.о., 2015.
- О пореклу топонима ујичког краја*, др Илија Мисаиловић, Ујички зборник 17,19, Радна организација музеја Народни фронт, Титово Ужице, 1988. и 1990.
- Збирка задатака из математике према образовним стандардима за крај обавезног образовања*, Оливера Тодоровић и Срђан Огњеновић, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2010.
- Текст процесори*, Мато Латковић и Игор Ђуровић, Наша мрежа MONET, 2003.
- Хемија за четврти разред гимназије општег и природно-математичког смера*, Јулија Петровић и Смиљана Велимировић, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2006.
- Емоционална интелигенција*, Данијел Големан, Геопоетика, Београд, 1997.
- Рани јади*, Данило Киш, БИГЗ, Београд, 2012.
- Сјећања*, Меша Селимовић, Вулкан, Београд, 2014.
- Људи говоре*, Растко Петровић, Стубови културе, Београд, 2002.
- <http://nadlanu.com/236107/kreativna-psihologija-izlecite-se-pevanjem-ili-izgovaranjem-slova-i/>
- <http://portalalpha.com/2016/01/17/saznajte-sudbinu-tajna-simbolika-slova/>
- <http://phonetik.phil-fak.uni-koeln.de/mgrice.html>

ЛИНГВИСТИЧКА СЕКЦИЈА

Лингвистичка секција Гимназије „Свети Сава“ први пут је почела са радом 2015/2016. године. Чланови секције су ученици првог, другог и трећег разреда (Ана Весовић IV₁, Анастасија Димитријевић IV₁, Ивана Нешовановић III₂, Марија Дивљаковић III₂, Андреа Бојовић III₂, Кристина Вајовић III₂, Тина Миловановић II₁, Вања Саватијевић II₁, Милица Јеверичић I₁). Циљ рада ове секције јесте истраживање језика као средства комуникације и обележја културе живљења и традиције једног народа, као и развијање интересовања према матерњем језику са задатком да се он негује и развија. Ученици поред проширивања знања у вези са језиком, развијају свој истраживачки дух, креативност и уче се успешном тимском раду и јавном наступу.

Своје задатке ученици су решавали радећи самостално или у пару. Теме истраживачких радова одабране су почетком школске године на састанку секције. Ученици су заједно прикупљали материјал за израду радова. Користили су савремена наставна средства и представљали своје радове на јавном часу.

Лингвистичка секција Гимназије „Свети Сава“ одржала је промоцију истраживачких радова. Чланови секције говорили су о топонимима ариљског и косјерићког краја, самогласничким асоцијацијама, атрибутима у текстовима различитих функционалних стилова, савременом речнику српског језика, грешкама у писању као и о германизмима у српском језику. У школи су постављени панои на којима ученици могу видети делове истраживачких радова чланова секције. Ученици су, у знак подршке акцији *Негујмо српски језик*, осмислили и израдили плакате на којима се могу видети честе грешке у говору и писању. Један број чланова ове секције припремао се и учествовао на такмичењу из српског језика и језичке културе остваривши запажене резултате. Такође, ученици четвртог разреда су се припремали за пријемни испит на Филолошки факултет.

*Марија Јеверичић,
професор српског језика и књижевности*